

Hbo-Pedagogiek

Studiegids Jaar 1

2016-2017

Driestar *hogeschool*

Driestar educatief

18-3-2016	z	m	d	w	d	v	z	w	HBO Peda alle jaren	
augustus juli	31	1	2	3	4	5	6	31	woensdag	
	7	8	9	10	11	12	13	32		
	14	15	16	17	18	19	20	33	za 20 aug her	
	21	22	23	24	25	26	27	34	24 aug jaaropening; 1	
september	28	29	30	31	1	2	3	35		
									2	
	4	5	6	7	8	9	10	36	3	
	11	12	13	14	15	16	17	37	4	
oktober	18	19	20	21	22	23	24	38	5	
	25	26	27	28	29	30	1	39	6	
	2	3	4	5	6	7	8	40	7	
	9	10	11	12	13	14	15	41	8	
november	16	17	18	19	20	21	22	42	herfstvakantie	
	23	24	25	26	27	28	29	43	9	
	30	31	1	2	3	4	5	44	wo 2 nov biddag; T op di 1 nov	
	6	7	8	9	10	11	12	45	1	
december	13	14	15	16	17	18	19	46	2	
	20	21	22	23	24	25	26	47	3	
	27	28	29	30	1	2	3	48	4	
	4	5	6	7	8	9	10	49	5	
januari 2017	11	12	13	14	15	16	17	50	za 17 dec her; 6	
	18	19	20	21	22	23	24	51	7	
	25	26	27	28	29	30	31	52	kerstvakantie	
	1	2	3	4	5	6	7	1		
februari	8	9	10	11	12	13	14	2	8	
	15	16	17	18	19	20	21	3	9	
	22	23	24	25	26	27	28	4	T	
	29	30	31	1	2	3	4	5	1	
maart	5	6	7	8	9	10	11	6	11 feb open dag; 2	
	12	13	14	15	16	17	18	7	3	
	19	20	21	22	23	24	25	8	4	
	26	27	28	1	2	3	4	9	voorjaarsvakantie	
april	5	6	7	8	9	10	11	10	les op di.; 5	
	12	13	14	15	16	17	18	11	za 18 mrt her; 6	
	19	20	21	22	23	24	25	12	21 mrt open avond; 7	
	26	27	28	29	30	31	1	13	8	
mei	2	3	4	5	6	7	8	14	9	
	9	10	11	12	13	14	15	15	T	
	16	17	18	19	20	21	22	16	1	
	23	24	25	26	27	28	29	17	meivakantie	
juni	30	1	2	3	4	5	6	18	2	
	7	8	9	10	11	12	13	19	9 mei open avond; 3	
	14	15	16	17	18	19	20	20	4	
	21	22	23	24	25	26	27	21	5	
juli	28	29	30	31	1	2	3	22	6	
	4	5	6	7	8	9	10	23	10 jun her; 7	
	11	12	13	14	15	16	17	24	8	
	18	19	20	21	22	23	24	25	9	
augustus	25	26	27	28	29	30	1	26	T	
	2	3	4	5	6	7	8	27		
	9	10	11	12	13	14	15	28		
	16	17	18	19	20	21	22	29		
september	23	24	25	26	27	28	29	30		
	30	31	1	2	3	4	5	31		
	6	7	8	9	10	11	12	32		
	13	14	15	16	17	18	19	33		
september	20	21	22	23	24	25	26	34	ma 21 aug her	

ALGEMEEN DEEL

Inhoud algemeen deel studiegids

1	ACHTERGRONDEN	2
1.1	Inleiding.....	2
1.2	Driestar hogeschool	2
1.3	Aard van de opleiding.....	2
1.3.1	Doelgroep van de hbo pedagoog	2
1.3.2	Helpen bij het opvoeden.....	3
1.3.3	Ondersteunen.....	3
1.3.4	In staat en bereid	3
1.3.5	Een breed repertoire aan kennis en vaardigheden	3
1.3.6	Verantwoord en kritisch	4
1.4	Prototypen hbo-pedagoog.....	5
1.5	Keuzeproces en planning keuzemodules.....	6
1.6	Internationalisering.....	9
2	ALGEMENE INFORMATIE.....	11
2.1	Inlichtingen	11
2.1.1	Persoonlijk contact	11
2.1.2	Voorlichtingsbijeenkomsten	11
2.1.3	Website	11
2.2	Toelating en Aanmelden	11
2.2.1	Toelatingseisen	11
2.2.2	Vrijstelling	11
2.2.3	Aanmelding/herinschrijven	11
2.2.4	Studiekeuzecheck	12
2.4	Collegegeld.....	12
2.4.1	Regels en bedragen	12
2.4.2	Bedragen studiejaar 2016-2017	12
2.4.3	Schema hoogte collegegeld	12
2.4.4	Betalingsmogelijkheden	14
2.4.5	Tweede inschrijving	14
2.4.6	Digitale machtiging collegegeld in Studielink	14
2.4.7	Lerarenbeurs.....	15
2.5	Beëindiging studie en restitutie collegegeld.....	15
2.6	Aanvragen van getuigschriften	16
2.6.1	Aanvraag propedeuse	16
2.6.2	Aanvraag diploma	16
3	ORGANISATIE	17
3.1	Algemeen	17
3.1.1	Namen en adressen.....	17
3.1.2	Studieleider Docenten.....	17
3.1.3	Rooster.....	19
3.1.4	Collegetijden	19
3.1.5	Huisregels.....	19
3.1.6	Informatievoorziening	19
3.1.7	Parkeren.....	19
3.1.8	Begeleiding studenten met een functiebeperking.....	20
3.1.9	Vertrouwenspersonen	20
3.1.10	Procedure bij klachten.....	20
3.1.11	Examenregeling, studentenstatuut en reglementen	21
3.1.12	Studenteninformatiesysteem	22
3.2	De opleiding	22
3.2.1	Structuur van de opleiding.....	22
3.2.2	Toetsing en overgang	22
3.2.3	Diploma-uitreiking.....	23

Bijlage Aanvraagformulier vrijstelling. Dit formulier is ook te vinden op Eduweb.

1 ACHTERGRONDEN

1.1 Inleiding

Deze gids bevat informatie over de organisatie en de inhoud van de opleiding Hbo pedagogiek van Driestar hogeschool. In de gids is informatie te vinden over wat de opleiding inhoudt, hoe de opleiding georganiseerd is en waar het jaar uit bestaat.

Pedagogiek is een praktische wetenschap, die bedoeld is om anderen te kunnen helpen na te denken over vraagstukken van opvoeding en te zoeken naar oplossingen voor problemen die zich in de opvoeding (kunnen) voordoen. Studenten worden opgeleid om opvoeders, zoals ouders en leraren te ondersteunen in hun mooie, maar soms ook moeilijke taak. Ook leer je een bijdrage te leveren aan beleid over opvoedingsvraagstukken.

1.2 Driestar hogeschool

Driestar hogeschool is een opleidingsinstituut op reformatorische grondslag. We maken deel uit van een organisatie die veel kennis over onderwijs heeft en dit doet vanuit christelijke waarden, waarbij de Bijbel ons richtsnoer is.

Onze christelijk-reformatorische identiteit vormt een wezenlijk onderdeel van de opleiding. De rode draad in onze opleiding zijn de drie kernwoorden Bron, mens en inhoud. Vanuit Bijbels perspectief en de gereformeerde belijdenis geven we het onderwijs vorm.

Kenmerkend voor onze hogeschool is de kleinschaligheid en de open en respectvolle omgang. Dit komt tot uiting in de colleges, maar ook in de persoonlijke begeleiding. Studenten met diverse achtergronden voelen zich bij ons thuis.

1.3 Aard van de opleiding

Aan het beroepsprofiel van de hbo-pedagoog ligt een samenvattend beroepsbeeld ten grondslag dat geformuleerd is door de vakgroep hbo-pedagogiek van Driestar hogeschool.

Een hbo-pedagoog is een professional die

- in staat en bereid is
- vanuit een breed repertoire aan kennis en vaardigheden
- verantwoord en kritisch
- opvoeders
- te ondersteunen
- in hun omgang met kinderen en jongeren.

In de volgende paragraaf worden deze definitie-elementen uitvoeriger beschreven.

1.3.1 Doelgroep van de hbo pedagoog

De doelgroep van een hbo-pedagoog bestaat uit opvoeders en kinderen en jongeren (jeugdigen). Hij werkt met en voor opvoeders en kinderen en jongeren. De hbo-pedagoog richt zich vaak op de pedagogische relatie tussen enerzijds 0- tot 18-jarigen die nog volop in een ontwikkelingsproces verkeren en anderzijds (beroeps)opvoeders.

De opleiding van een hbo-pedagoog gaat voor een belangrijk deel over de opvoeding van kinderen en jongeren, waarbij de hbo-pedagoog in zijn werk de groep kinderen en jongeren soms als beroepsopvoeder, maar vooral ook via andere opvoeders, bereikt.

Een hbo-pedagoog begeleidt en ondersteunt ouders, kinderen, jongeren, pedagogische medewerkers, groepsleiders en leerkrachten. Hij informeert (bijvoorbeeld ten behoeve van de raad van kindbescherming), hij is adviseur bij het maken van een jeugdprogramma, hij werkt aan de voorbereiding van een spelproject, hij werkt met mensen die zich bezig houden met het jeugd- en jongerenwerk of met personen die zich bezig houden met beleidszaken die jongeren of ouders aangaan.

Driestar educatief is een christelijke instelling die haar opleidingen verzorgt voor zowel het werkveld met eenzelfde levensbeschouwelijke achtergrond als het werkveld daarbuiten. De hbo-pedagoog die opgeleid is door Driestar hogeschool, doet zijn werk ten behoeve van opvoeders, kinderen en jongeren tegen deze christelijke achtergrond.

1.3.2 Helpen bij het opvoeden

De hbo-pedagoog helpt de opvoeders bij het leiden van het kind vanaf de geboorte naar volwassenheid. In deze lange weg kan het zijn dat het kind problemen in de ontwikkeling ondervindt. Een hbo-pedagoog is opgeleid om in deze situaties het pedagogisch handelen te bevorderen, dat wil zeggen dat hij met een bepaald doel en volgens een bepaald plan kijkt naar wat voor het kind het beste is in die situatie.

De hbo-pedagoog probeert die ontwikkeling mogelijk te maken door voorwaarden te scheppen, te stimuleren, te bevorderen en belemmeringen weg te nemen. Het kan dan gaan om een normale ontwikkeling, maar het kan ook de taak van een hbo-pedagoog zijn om een tijdelijk vastgelopen ontwikkeling weer los te trekken. De taak van een hbo-pedagoog kan zowel curatief (herstellen wat scheef gelopen is) als meer preventief zijn (voorlichting geven zodat problemen voorkomen worden). Vooral ambulant en residentieel werkende pedagogen zullen met het eerste te maken krijgen.

1.3.3 Ondersteunen

Het werk van een hbo-pedagoog wordt vooral gekenmerkt door pedagogische begeleiding, ondersteuning, signalering, advisering, verwijzing, coördinatie en beleidsontwikkeling.

Hbo-pedagogen kunnen risico's onderkennen en preventief handelen, vooral voor ouders en (professionele) opvoeders van de grote groep kinderen en jongeren die relatief probleemloos opgroeit.

Een hbo-pedagoog heeft te maken met complexe, uitvoerende taken: er worden ingewikkelde pedagogische vragen aan hem gesteld, hij moet behandelingsplannen opstellen en helpen uitvoeren. Hij krijgt coördinerende taken zoals het organiseren van de totale zorg rondom een kind of jongere. Hij heeft ook leidinggevende taken en hij werkt mee aan beleids- en projectontwikkeling.

1.3.4 In staat en bereid

Bij pedagogiek staat de opvoeding, met name de pedagogische relatie met het kind, centraal. Dat is het perspectief van waaruit gewerkt wordt. Pedagogen moeten problemen analytisch en vanuit een helicopterview aanpakken. Daarbij moeten zij de bereidheid hebben om opvoeders te ondersteunen in hun opvoedende taak. Een dienende instelling, die zich uit in meerzijdige partijdigheid bij alle betrokkenen, behoort tot de attitudes van de hbo-pedagoog.

Van de hbo-pedagoog wordt verwacht dat zij in complexe situaties functioneren, dat zij in een uitwaaiend en aldoo veranderend werkveld voorlichten, adviseren, verwijzen, coördineren, signaleren en beleid voorbereiden.

De problemen die een hbo-pedagoog tegenkomt zijn zeer uiteenlopend, van redelijk gemakkelijk tot erg complex en uitdagend. Eén ding blijft hetzelfde: een hbo-pedagoog stelt het belang van het kind en de jongere voorop, met oog voor het gezin of een andere directe opvoedingscontext en stemt af wat de beste aanpak is, zodat het kind en de jongere zich op een goede manier kunnen (blijven) ontwikkelen.

1.3.5 Een breed repertoire aan kennis en vaardigheden

Het werkveld verwacht een breed inzetbare, flexibele professional die weloverwogen en oordeelkundig te werk gaat en die methodisch, systematisch en stapsgewijs met veranderingsprocessen omgaat. Bovendien verwacht de werkomgeving dat de hbo-pedagoog complexe pedagogische situaties kan analyseren, praktijk- en oplossingsgericht onderzoek kan opzetten en uitvoeren en een goede gesprekspartner is in interdisciplinair en multisectoraal overleg.

Om hieraan te kunnen (blijven) voldoen, moet de hbo-pedagoog niet alleen een gedegen initiële opleiding krijgen, maar ook in staat en bereid zijn om na die opleiding de eigen competenties op peil te houden. Hij zal ook ontwikkelingen in de maatschappij en de gevolgen daarvan voor de opvoeding van kinderen en jongeren, moeten (blijven) volgen.

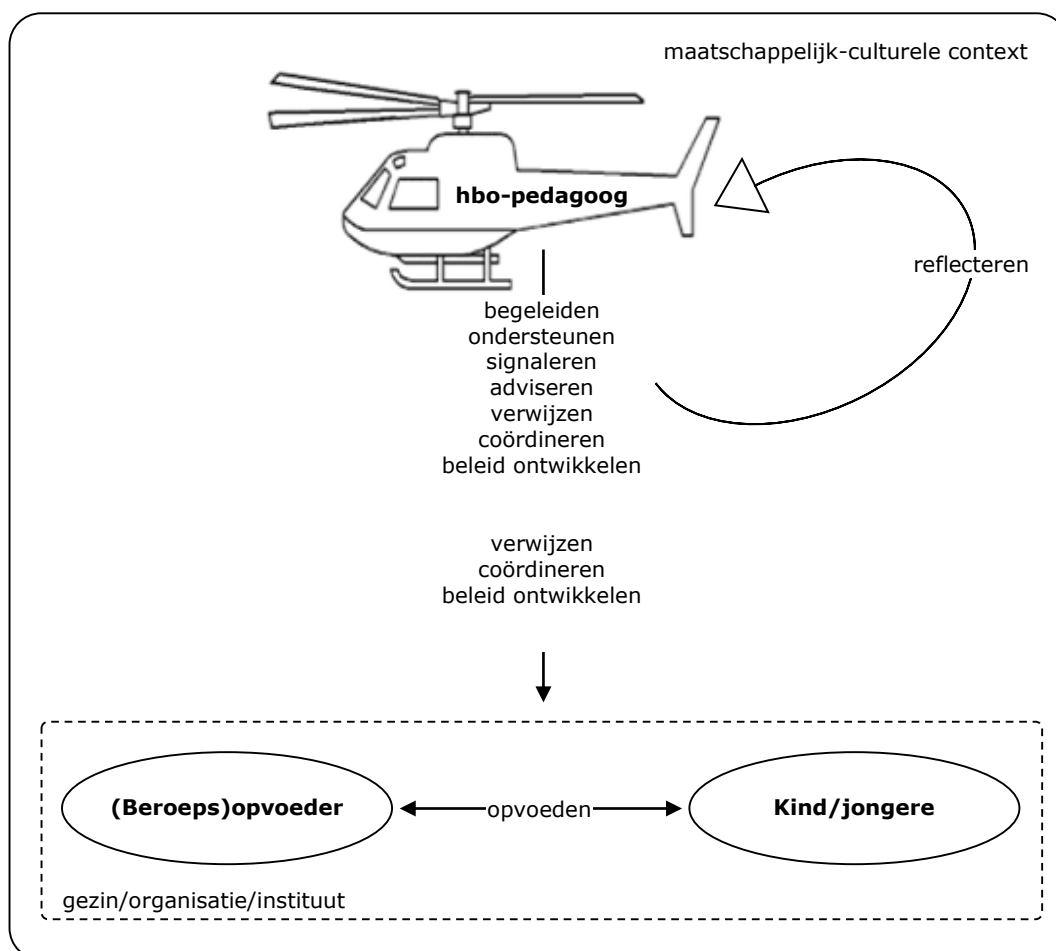
1.3.6 Verantwoord en kritisch

De hbo-pedagoog is een professional die zich op de hoogte blijft stellen van nieuwe ontwikkelingen in de opvoeding van kinderen en jongeren. Hij accepteert deze echter niet zonder meer, maar zal zich afvragen of ze werkelijk nuttig en verantwoord zijn.

De hbo-pedagoog is niet alleen kritisch ten opzichte van ontwikkelingen om hem heen, maar ook op zijn eigen functioneren. Daarvoor is het nodig dat hij een duidelijk referentiekader heeft ontwikkeld van waaruit hij bezig is. Hij moet echter ook in staat en bereid zijn dat referentiekader bij te stellen als daar aanleiding voor is.

In de opleiding hbo-pedagogiek van Driestar hogeschool krijgen studenten elementen aangereikt waarmee zij voor zichzelf een referentiekader kunnen ontwikkelen van waaruit zij hun werk als hbo-pedagoog kunnen doen. De zorg- en hulpverlening van een christelijke hbo-pedagoog moeten doortrokken zijn van Christus: wat Christus deed voor, met en aan mensen, is een voorbeeld ter navolging voor mensen die Zijn Naam dragen.

In het onderstaande schematische overzicht worden de elementen uit dit beroepsprofiel samengebracht. Uit het overzicht wordt duidelijk dat de hbo-pedagoog zijn werk doet in een maatschappelijk-culturele context. Ook wordt duidelijk dat hij (vaak) werkt in een gezin/organisatie/instituut. Alle elementen uit het beroepsprofiel spelen een rol in het programma van de opleiding hbo-pedagogiek van Driestar hogeschool.

1.4 Prototypen hbo-pedagoog

Het hiervoor beschreven beroepsbeeld van de hbo-pedagoog, zoals dat binnen de opleiding hbo-pedagogiek van Driestar hogeschool is ontwikkeld, wordt teruggevonden in zes prototypen van de hbo-pedagoog. Hieronder wordt een overzicht van die zes prototypen gegeven. De opleiding hbo-pedagogiek is erop gericht dat afgestudeerde studenten startbekwaam zijn om deze functies uit te voeren.

BEGELEIDER VAN MEDEOPVOEDERS

Je begeleidt/coacht medewerkers binnen een organisatie die gericht is op opvoeding (bijvoorbeeld een gezinsvervangend tehuis of een kinderdagverblijf). Centraal staat het ondersteunen van pedagogisch medewerkers bij het opvoeden van kinderen/jongeren die extra aandacht en zorg nodig hebben, bijvoorbeeld door het geven van tips, advies, handelingsalternatieven, het ondersteunen tijdens oudergesprekken. Je geeft daarbij begeleidings- en behandelrichtlijnen aan medewerkers. Op verzoek observeer je in de groep, gericht op de pedagogische relatie. Verder geef je een bijdrage aan de ontwikkeling van innovatieve behandel- en zorgprogramma's binnen de organisatie en je neemt deel aan relevante overlegvormen.

GEZINSBEGELEIDER

In deze functie werk je bij gezinnen thuis. De hulpverlening vindt thuis plaats en richt zich op gezinnen met kinderen waarbij er opvoedingsproblemen zijn. Dit kan bijvoorbeeld veroorzaakt worden door complexe ontwikkelings- en/of ernstige gedragsproblemen. De ouders krijgen inzicht in de problematiek van het kind. Ze worden geholpen om in de gezinssituatie het kind te stimuleren in zijn ontwikkeling en leren de gedragsproblemen te hanteren. Er kunnen ook diverse andere redenen zijn die de opvoedingsproblemen veroorzaken. Je observeert en begeleidt de ouder-kind-interacties in de dagelijkse thuissituatie. Daarnaast verzorg je de rapportage ten behoeve van de behandelbespreking.

JEUGDZORGWERKER

Je biedt kinderen, jongeren en hun ouders ondersteuning en hulp bij het opgroeien bijvoorbeeld in een logeershuis, in een residentiële setting of vanuit een ambulante functie. Het kan gaan om vrijwillige of gedwongen hulpverlening. Je houdt je bezig met het verhelderen van hulpvragen en het vaststellen van passende hulpverlening, maar je kunt ook groepsleider zijn in een gezinsvervangend tehuis waar kinderen of jongeren begeleid worden bij het opgroeien. Contact leggen en onderhouden met kinderen en jongeren, een veilige omgeving creëren, werken aan gedragsverandering en zorg coördineren vallen onder de taken. Sommige jeugdzorgwerkers bieden vooral opvoedingsondersteuning aan gezinnen, zie de functie 'gezinsbegeleider'.

OUDERBEGELEIDER

Je houdt opvoedspreekuren voor ouders, die er behoefte aan hebben om met een deskundige te praten over hun vragen of problemen met de opvoeding van hun kinderen. Je bespreekt samen met de ouders mogelijke oplossingen die bij de situatie passen. Het aantal gesprekken per cliënt varieert van één tot vijf. Ook geef je indien gewenst informatie over andere vormen van hulpverlening. Daarnaast geef je praktische oudercursussen rond (alledaagse) opvoedvragen en verzorg je bijdragen over opvoeden voor diverse doelgroepen op de website van de organisatie waar je werkt.

PEDAGOGISCH BELEIDSMEDEWERKER

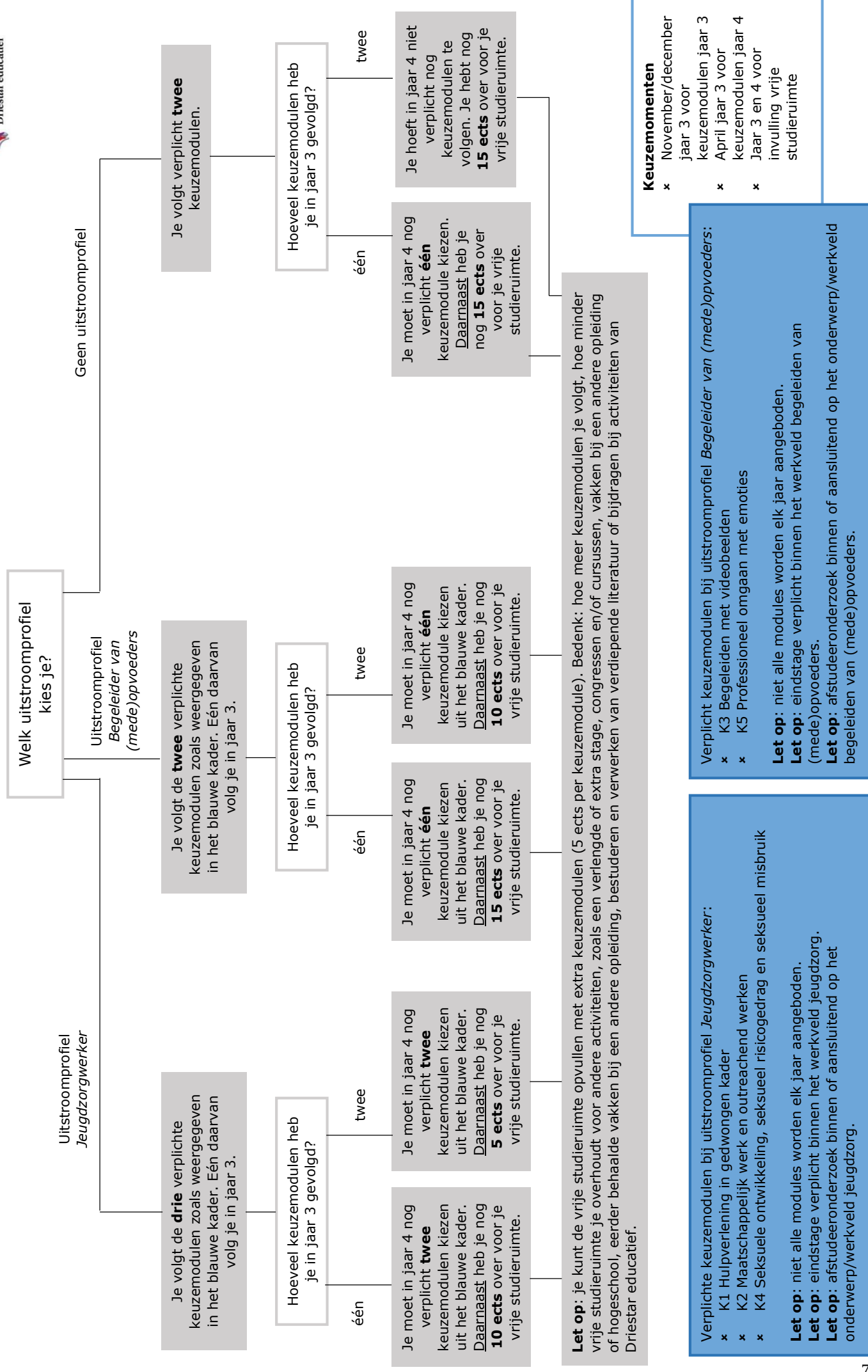
Je verricht werkzaamheden op het terrein van beleidsontwikkeling, advisering en uitvoering op het gebied van jeugd en/of opvoeding. Je analyseert problemen en schrijft een plan voor verbetering. Om dit goed te doen blijf je op de hoogte van alles wat er gebeurt op jouw beleidsterrein. Vervolgens zorg je voor uitvoering van het beleid en adviseer je anderen over de toepassing van het beleid. Na verloop van tijd onderzoek je wat er van het beleid en de uitvoering terecht is gekomen.

ZORGCOÖRDINATOR IN HET ONDERWIJS

Binnen de zorgstructuur en leerlingenzorg speel je een cruciale en aansturende rol. Je hebt een verantwoordelijkheid voor de aansturing, de coördinatie en de kwaliteit op het volledige terrein van de leerlingenzorg. Je functie omvat zowel leidinggevende, coördinerende, coachende, beleidsvoorbereidende en beheersmatige aspecten. Je adviseert de schoolleiding en vervult in het kader van de leerlingenzorg een initiërende, motiverende, ondersteunende en bewakende rol naar collega's. Bovendien heb je een spilfunctie waar het gaat om het interne (zorg)overleg, de contacten met externe ondersteuners en hulpverleners en het samenwerkingsverband betreffende de leerlingenzorg.

In deze zes functies speelt de uitvoering van bepaalde kerntaken en beroepstaken van de hbo-pedagoog een rol. Welke dat zijn en hoe de relatie tussen deze taken en de competenties is, wordt in het volgende hoofdstuk beschreven.

1.5 Keuzeproces en planning keuzemodules

Let op: je kunt de vrije studieruimte opvullen met extra keuzemodulen (5 erts per keuzemodule). Bedenk: hoe meer keuzemodulen je volgt, hoe minder vrije studieruimte je overhoudt voor andere activiteiten, zoals een verlengde of extra stage, congressen en/of cursussen, vakken bij een andere opleiding of hogeschool, eerder behaalde vakken bij een andere opleiding, bestuderen en verwerken van verdiepende literatuur of bijdragen bij activiteiten van Driestar educatief.

Verplichte keuzemodulen bij uitstroombrofiel Jeugdzorgwerker:

- * K1 Hulpverlening in gedwongen kader
- * K2 Maatschappelijk werk en outreachend werken
- * K4 Seksuele ontwikkeling, seksueel risicodrag en seksueel misbruik

Let op: niet alle modules worden elk jaar aangeboden.
Let op: eindstage verplicht binnen het werkveld jeugdzorg.
Let op: afstudeeronderzoek binnen of aansluitend op het onderwerp/werkveld jeugdzorg.

Verplicht keuzemodulen bij uitstroombrofiel Begeleider van (mede)opvoeders:

- * K3 Begeleiden met videobeelden
- * K5 Professioneel omgaan met emoties

Let op: niet alle modules worden elk jaar aangeboden.
Let op: eindstage verplicht binnen het werkveld begeleiden van (mede)opvoeders.
Let op: afstudeeronderzoek binnen of aansluitend op het onderwerp/werkveld begeleiden van (mede)opvoeders.

Keuzemomenten

- * November/december jaar 3 voor keuzemodulen jaar 3
- * April jaar 3 voor keuzemodulen jaar 4
- * Jaar 3 en 4 voor invulling vrije studieruimte

Planning Keuzevakken HBO pedagogiek

- K1 Hulpverlening in gedwongen kader
- K2 Maatschappelijk en Outreaching werken
- K3 Begeleiden met video-beelden
- K4 Seksuele Ontwikkeling, seksueel risicogedrag en seksueel misbruik (moet zo vroeg mogelijk ingepland worden i.v.m. stage jeugdzorg)
- K5 Professioneel omgaan met emoties

Schooljaar	Periode 1		Periode 2		Periode 3		Periode 4	
	Jaar 3	Jaar 4	Jaar 3	Jaar 4	Jaar 3	Jaar 4	Jaar 3	Jaar 4
16-17		K4 Seksuele ontwikkeling, seksueel risicogedrag en seksueel misbruik			K5 Professioneel omgaan met emoties		K2 Maatschappelijk en Outreaching werken	
17-18		K4 Seksuele ontwikkeling, seksueel risicogedrag en seksueel misbruik			K3 Begeleiden met video-beelden		K1 Hulpverlening in gedwongen kader	
18-19		K4 Seksuele ontwikkeling, seksueel risicogedrag en seksueel misbruik			K5 Professioneel omgaan met emoties		K2 Maatschappelijk en Outreaching werken	
19-20		K4 Seksuele ontwikkeling, seksueel risicogedrag en seksueel misbruik			K3 Begeleiden met video-beelden		K1 Hulpverlening in gedwongen kader	
20-21		K4 Seksuele ontwikkeling, seksueel risicogedrag en seksueel misbruik			K5 Professioneel omgaan met emoties		K2 Maatschappelijk en Outreaching werken	

1.6 Internationalisering

A. Inleiding

Samenwerken en -leven met anderstaligen, met christenen wereldwijd, met andere culturen, kennisuitwisseling of op de hoogte blijven van trends binnen je vakgebied; steeds vaker worden we uitgedaagd om over grenzen heen te kijken. Voor jou als pedagoog is internationalisering van belang, of je nu buiten Nederland op de arbeidsmarkt werkzaam bent of hier blijft.

We streven naar geïnspireerde studenten, leraren, pedagogen en collega's die werken in leeromgevingen en of opvoedingssituaties. Een internationale oriëntatie op de (christelijke) pedagogiek en de spiegelende en inspirerende werking hiervan is een impuls voor de kwaliteit van de pedagoog. Door de ontmoeting met die ander in internationaal perspectief verbreden we ons blikveld ten dienste van de ander in het pedagogisch werkveld. We streven daarom naar verbetering van de interculturele competenties van de betrokkenen.

B. Internationale oriëntatie

We vinden het van belang dat je kennisneemt van beroepscontexten in het buitenland. Binnen de opleiding dien je dan ook studiepunten te besteden aan een internationale oriëntatie. Dit kan door een internationale ervaring op te doen of door zogenaamde international experiences at home. Hieronder wordt alleen de eerste optie uitgewerkt. De tweede optie is in het curriculum van de opleiding verwerkt.

Doelgerichte meerwaarde

Maar wat is nu de meerwaarde van zo'n route buitenland voor jou? Samengevat ligt voor jou de meerwaarde in de volgende doelstellingen:

1. Samen met buitenlandse studenten en/of leerkrachten/collega's werkt de student/docent aan de realisatie van opvoedingsondersteuning/jeugdzorg. Afhankelijk van de context laat hij/zij zich daarbij inspireren door de werkwijze die in het buitenland wordt gehanteerd.
2. De student maakt kennis met (christen) collega's die in een andere omgeving en cultuur zijn opgeleid, trekt meer of minder intensief met hen op en verrijkt daarmee zijn beroepsvaardigheid en zijn leven.
3. De student verbreedt zijn horizon, leert andere concepten en praktijken kennen en daardoor ook nadenken over het eigen concept/werkwijze.
4. De student weet verbinding te leggen met de Christelijke identiteit om zicht te krijgen op het waarden en normenpatroon in het pedagogisch handelen.
5. De student levert een wezenlijke bijdrage aan het opzetten van ontwikkelingsprojecten op buitenlandse instellingen in achterstandsituaties.
6. De student bereidt zich erop voor om later vanuit zijn toekomstige werksituatie internationale contacten te kunnen onderhouden.

C. Internationale routes

Binnen je opleiding kun je kiezen uit één van de onderstaande internationale routes:

- **Route 1: Internationale studiereis**
Je organiseert samen met je medestudenten een studiereis naar het buitenland OF je neemt deel aan een studiereis georganiseerd door de opleiding zelf (informatie hierover wordt bekend gemaakt tijdens het cursusjaar).
Aantal studiepunten: 2 tot 4
Duur: 10 tot 14 dagen
- **Route 2: Individuele Internationale Stage**
Je gaat op eigen initiatief op zoek naar een geschikte stageplaats in een land naar keuze. De volgende mogelijkheden lenen zich voor deze route, het is daarbij ook mogelijk om a en b samen te voegen.
 - a. Periode in de opleiding: praktijkonderdelen fase 1, jaar 1.
 - Werkveldoriëntatie
Aantal studiepunten: 3 (twee werkveldoriëntaties totaal 84 uur)
Duur: 2 x 4 dagen (64 uur)

- **Praktijkoriëntatie**
Aantal studiepunten: 3 (totaal 84 uur)
Duur: 8 dagen (60 uur)
- b. Periode in de opleiding: stage fase 2, jaar 2 en eerste helft jaar 3.
Aantal studiepunten: 5 (totaal 140 uur)
Duur: 14 dagen (112 uur)
- c. Periode in de opleiding: eindstage fase 3, 2e helft jaar 3 en jaar 4.
Aantal studiepunten: 16 (totaal 448 uur)
Duur: 50 dagen (400 uur)
- **Route 3: Internationaal Afstuderen** (kan ook in combinatie met route 2)
Je organiseert zelf een onderzoeksstage, waarbij je je afstudeeropdracht in het buitenland maakt. Voordat je op internationale stage gaat stel je een onderzoeksvraag op en doe je een voorstel voor invulling van je stage in overleg met de SLB-er en E.L. (Lydia) Bor van het international office.
Aantal studiepunten: 20 (560 uur)
Duur: $2a + 2b + 3 = 27$ weken (ruim 2 periodes)
- **Route 4: Vrije studieruimte**
Het deel van de vrije studieruimte kan dienen om de voorgaande routes uit te breiden of internationalisering mogelijk te maken (door bijvoorbeeld een studieperiode in het buitenland).
Aantal studiepunten: 10

D. International Office

Driestar hogeschool heeft vele internationale contacten. Wij stimuleren studenten om daar gebruik van te maken. Het International Office kan je wegwijs maken in de mogelijkheden en ondersteunt je bij de praktische voorbereiding. Ook helpen we je bij het aanvragen van subsidies/beurzen.

Ben je geïnteresseerd in de mogelijkheden die we jou te bieden hebben? Neem dan contact op met mw. Lydia Bor van het International Office, kamer 3.46 of via e-mail: e.l.bor@driestar-educatief.nl.

E. Procedure voor vertrek

1. **Stageplaats/route**
Ga op zoek naar een stageplaats in het buitenland (keuze route 1 t/m 4).
2. **Aanmelden**
Meld je bij het International Office door middel van het inschrijfformulier op Eduweb.
> Eduweb > International Office > [Aanmelden](#)
3. **Stageplan**
Stel na contact met de praktijkbegeleider een concept stageplan op en bespreek dit met je SLB-er.
4. **Neem contact op met ...**
Leg je goedgekeurde stageplan via de mail voor aan de praktijkbegeleider van de ontvangende stageplaats.
5. **Aanvullen gegevens voor vertrek**
Voor je vertrek zorg je dat je gegevens op Eduweb (inschrijfformulier) **volledig** zijn ingevuld (in geval van nood, zijn dan je noodgegevens beschikbaar).

2 ALGEMENE INFORMATIE

2.1 Inlichtingen

2.1.1 Persoonlijk contact

Voor alle administratieve zaken en voor de eerste algemene informatie kan men contact opnemen met studentzaken. Voor zaken de inhoud van de studie betreffende kan men zich richten tot de studieleider. De studieleider is te spreken voor elke student die dit wenst. Men wordt verzocht zo mogelijk eerst een afspraak te maken. Een persoonlijk gesprek zal bij voorkeur plaatsvinden op de dag dat er colleges worden gegeven.

2.1.2 Voorlichtingsbijeenkomsten

Op D.V. dinsdag 21 maart 2017 en dinsdag 9 mei 2017 zijn er een voorlichtingsbijeenkomsten. Deze avonden, die om 20.00 uur beginnen, worden gehouden in het gebouw van Driestar hogeschool aan de Burgemeester Jamessingel 2, 2803 PD Gouda. Verder is er op zaterdag 11 februari 2017 een open dag. Je bent daar van 10.00-14.00 uur welkom. Naast de voorlichtingsbijeenkomsten ben je ook van harte welkom om een avond mee te lopen met de huidige studenten. Kijk op onze website voor meer informatie of neem contact op met studentzaken. E-mail: studentinfo@driestar-educatief.nl.

2.1.3 Website

Op de website van Driestar hogeschool, www.driestar-hogeschool.nl, vind je onder Studeren, hbo-opleidingen informatie over de opleiding hbo pedagogiek.

2.2 Toelating en Aanmelden

2.2.1 Toelatingseisen

Je wordt toegelaten wanneer je beschikt over minimaal één van de volgende diploma's: havo, mbo (minimaal niveau 4). Als je op 1 september van het studiejaar dat je start 21 jaar of ouder bent en je beschikt niet over één van bovenvermelde diploma's, is het mogelijk een toelatingstoets te doen. Je dient dan contact op te nemen met studentzaken. Meer informatie hierover kun je ook vinden op de website.

2.2.2 Vrijstelling

In bepaalde gevallen kunnen (deel)vrijstellingen worden verleend.

Vrijstellingen dienen schriftelijk te worden aangevraagd, onder overlegging van kopieën van gewaarmerkte diploma's en/of tentamenbewijzen en kopieën van gewaarmerkte literatuurlijsten. Het aanvraagformulier voor vrijstelling is achterin de studiegids opgenomen. De verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij de student. De aanvraag voor vrijstellingen dienen bij studentzaken ingeleverd te worden. De docent van de betreffende module en de studieleider geven een advies, de examencommissie beslist op grond van deze beide adviezen.

2.2.3 Aanmelding/herinschrijven

Aanmelden voor een opleiding loopt via het centrale aanmeldsysteem van alle hogescholen en universiteiten: www.studielink.nl.

In het programma Studielink vul je al je gegevens in (naam, adres, woonplaats en dergelijke). Het is belangrijk dat je alle gevraagde informatie goed invult. De aanmelding gaat volledig via Studielink. Voor meer informatie en aanmelding ga je naar <http://www.driestar-educatief.nl/studeren/hbo-opleidingen/pedagogiek>

Voor huidige studenten geldt dat ze zich aan het eind van het cursusjaar moeten herinschrijven voor het volgende cursusjaar, met uitzondering van de studenten die hun studie beëindigen of gaan diplomeren. Informatie over herinschrijven (via Studielink) wordt tijdig verstrekt door studentzaken.

2.2.4 Studiekeuzecheck

Een studiekeuzecheck een verplicht onderdeel van de intakeprocedure en bestaat uit de volgende onderdelen:

1. Schrijf een motivatiebrief, waarin je aangeeft:
 - a. waarom je de studie hbo-pedagogiek bij Driestar educatief wilt volgen;
 - b. waarom je denkt dat dit een goede keuze is;
 - c. waarom je denkt dat je deze studie met goed gevolg kunt doen.
2. Een intakegesprek;
3. Verplicht proefstuderen.

2.4 Collegegeld

2.4.1 Regels en bedragen

In de regelgeving wordt gesproken over twee soorten collegegeld: het wettelijk collegegeld en het instellingscollegegeld.

Het wettelijk collegegeld

- Wordt betaald door een student die niet eerder een Bachelor of Master heeft gehaald en
- Die voldoet aan de nationaliteitsvereiste. Dit houdt in dat de student de nationaliteit bezit van een land dat deel uitmaakt van de Europese Economische Ruimte (EER), de Surinaamse of de Zwitserse nationaliteit, of, onder voorwaarden, de Turkse nationaliteit (op grond van het Associatiebesluit 1/80). Studenten vallen ook onder de nationaliteitsvereiste als ze een familielid zijn van in Nederland wonende EU-burgers die niet de EER-nationaliteit hebben of als ze een verblijfsvergunning bezitten op basis waarvan ze in aanmerking komen voor studiefinanciering en
- Die woont in Nederland, België, Luxemburg of een van de Bondsstaten Noord-Rijnland-Westfalen, Nedersaksen of Bremen van de Bondsrepubliek Duitsland.
- Wordt voor de voltijdopleidingen vastgesteld door het ministerie OCW.
- Wordt voor de deeltijdopleidingen vastgesteld door de hogeschool met als wettelijk minimum € 1.163 en wettelijk maximum het voltijdcollegegeldtarief € 1.984.

Het instellingscollegegeld

- Geldt voor studenten die geen recht hebben op wettelijk collegegeld.
- Wordt vastgesteld door de hogeschool.
- Is minimaal gelijk aan het wettelijk voltijd collegegeldtarief.

Er is één uitzondering op deze regeling. Deze studenten betalen collegegeld ter hoogte van het wettelijk collegegeld. Dit geldt als je met je tweede opleiding bent begonnen terwijl je de eerste opleiding nog niet had afgerond (dit geldt voor de jaren 2010-2011 t/m 2016-2017).

2.4.2 Bedragen studiejaar 2016-2017

De tarieven van het collegegeld voor het studiejaar 2016-2017 zijn als volgt:

Wettelijk collegegeld	€ 1.525
Instellingscollegegeld (vanaf startjaar 2012-2013)	€ 3.715

Aan de vaststelling van dit collegegeld kun je geen rechten ontleen. De instelling behoudt zich het recht voor het collegegeld aan te passen indien wet- en regelgeving daartoe verplicht.

Verleende vrijstellingen, verkorte programma's en dergelijke aanpassingen aan het studieprogramma leiden nooit tot verlaging van het collegegeld.

Overige studiekosten

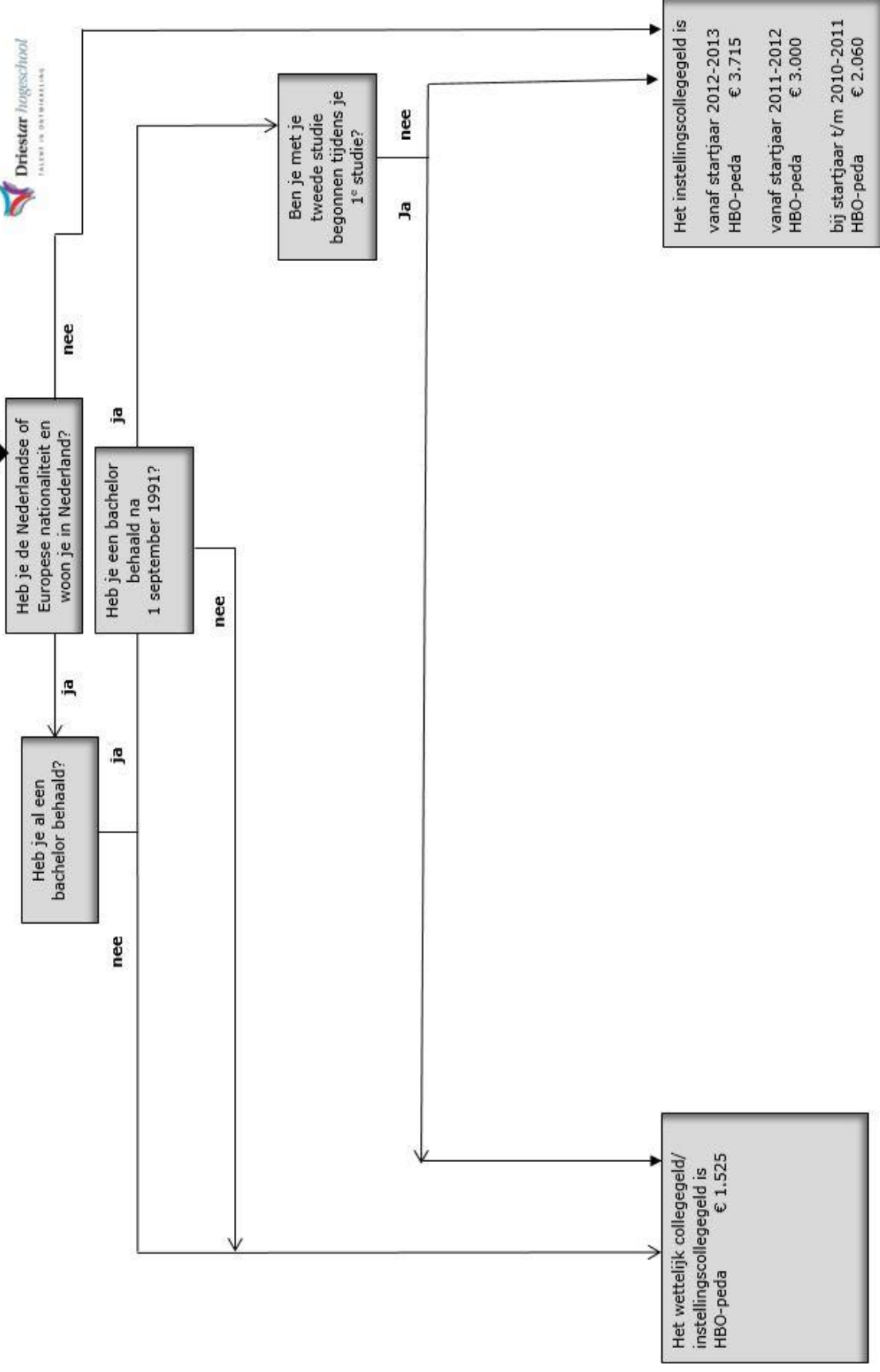
Naast het collegegeld zijn er ook overige studiekosten zoals studie- en moduleboeken. Voor het eerste jaar is dat ca. € 500 (nieuwprijs studie- en moduleboeken); voor overige jaren ca. € 200.

2.4.3 Schema hoogte collegegeld

Zie volgende pagina.

Stroomschema hoogte collegegeld hbo-peda studiejaar 2016-2017*

Start schema

* Aan dit schema kunnen geen rechten worden ontleend. DUO bepaalt de indicatie van het soort collegegeld.

2.4.4 Betalingsmogelijkheden

De betaling van het collegegeld moet via Studielink geregeld worden. Driestar hogeschool maakt voor de incasso van het collegegeld gebruik van een digitale machtiging in Studielink.

Het collegegeld mag op twee manieren worden voldaan:

1. Je machtigt Driestar educatief het bedrag in één keer van je rekening af te schrijven. Het bedrag wordt dan eind september 2016 (of zo snel mogelijk daarna) van de rekening afgeschreven.
2. Je machtigt Driestar educatief het bedrag in tien termijnen van je rekening af te schrijven. In dat geval ben je € 18 administratiekosten verschuldigd. Dit wordt geïncasseerd bij de 1e termijn. De bedragen worden vanaf eind september 2016 elke maand van je rekening afgeschreven t/m eind juni 2017.

Betaling door werkgever

Betaalt je werkgever? Dan heb je de mogelijkheid een factuur aan te vragen die rechtstreeks door jouw werkgever wordt voldaan. Stuur dan een mail naar collegegeld@driestar-educatief.nl.

Je blijft als student zelf verantwoordelijk voor tijdige betaling van het collegegeld. Wanneer jouw werkgever niet tijdig betaalt, word jij als student daarop aangesproken.

2.4.5 Tweede inschrijving

Het is mogelijk om twee (of meer) studies naast elkaar te volgen. Als je voor je eerste inschrijving wettelijk collegegeld betaalt, dan ben je alleen bij de opleiding van eerste inschrijving collegegeld verschuldigd. Hieronder staan de verschillende mogelijkheden van een tweede inschrijving:

Eerste en tweede inschrijving aan Driestar hogeschool

Je betaalt collegegeld voor je eerste inschrijving. Je hoeft verder niets te regelen voor je tweede inschrijving. Wanneer het bedrag voor de opleiding van eerste inschrijving lager is dan het bedrag bij tweede inschrijving (bijvoorbeeld bij deeltijd en voltijd) moet je het verschil bijbetalen. Je ontvangt dan een aanvullende factuur.

Eerste inschrijving elders, tweede inschrijving aan Driestar hogeschool

Als je een eerste inschrijving aan een andere universiteit of hogeschool hebt moet je het volledige collegegeld betalen bij die instelling. Je kunt als tweede inschrijver bij Driestar hogeschool per 1 september 2016 worden ingeschreven als je bij de instelling van eerste inschrijving het collegegeld hebt betaald. In dit geval dien je een Bewijs Betaald Collegegeld op te vragen bij die hogeschool of universiteit. Deze lever je in bij de afdeling Studentenzaken. Wanneer het bedrag bij de instelling van eerste inschrijving lager is dan het bedrag bij tweede inschrijving aan Driestar hogeschool (bijvoorbeeld bij deeltijd en voltijd) moet je het verschil bijbetalen. Je ontvangt dan een aanvullende factuur.

Eerste inschrijving aan Driestar hogeschool, tweede inschrijving elders

Het is ook mogelijk dat je een eerste inschrijving aan Driestar hogeschool hebt en een tweede inschrijving elders. In dat geval kun je een Bewijs Betaald Collegegeld aanvragen bij de afdeling Financiën. Deze lever je in bij de andere hogeschool of universiteit.

2.4.6 Digitale machtiging collegegeld in Studielink

Je betaalt collegegeld voor ieder studiejaar dat je bent ingeschreven bij Driestar hogeschool. De betaling regel je zelf online met een digitale machtiging in Studielink.

Samengevat moet je de volgende acties uitvoeren:

- Log in op Studielink: www.driestar-educatief.Studielink.nl
- Schrijf je (her)in voor het collegejaar 2016-2017
- Ga naar "Voer je betaalgegevens in" via "Mijn To do lijst"
- Het collegegeld wordt vastgesteld door de hogeschool
- Bevestig je machtiging

Belangrijke informatie!

7. Om gebruik te maken van de digitale machtiging moeten je persoonsgegevens zijn gecontroleerd.
8. Betaalt een bedrijf/werkgever namens jou het collegegeld via machtiging of factuur? Stuur dan een mail naar collegegeld@driestar-educatief.nl.
9. Betaalt iemand anders voor jou het collegegeld (bv. een ouder) of betaal je zelf maar ben je minderjarig? Dan moet die andere persoon de digitale machtiging ondertekenen met zijn/haar eigen DigiD.
10. Je kunt de ingevulde betalingsgegevens na bevestiging in Studielink niet meer wijzigen.
11. Wil je na het bevestigen van de digitale machtiging toch je betalingsgegevens wijzigen? Stuur dan een mail naar collegegeld@driestar-educatief.nl.
12. Volg je ook een opleiding aan een andere onderwijsinstelling. Dan heb je mogelijk recht op vrijstelling van collegegeld in verband met een Tweede Inschrijving. Lever dan een Bewijs Betaald Collegegeld (BBC) voor 1 september 2016 in bij de afdeling studentzaken van Driestar hogeschool.

2.4.7 Lerarenbeurs

Lerarenbeurs

Ben je bevoegd leraar in het primair of voortgezet onderwijs, of het middelbaar of hoger beroepsonderwijs? Dan kun je een lerarenbeurs aanvragen als je je professionele niveau wilt verhogen, je vakken kennis wilt verbreden of je wilt specialiseren. De lerarenbeurs vergoedt (deels) de kosten voor collegegeld, studiemiddelen en reiskosten. Bovendien kan je werkgever met de lerarenbeurs een vergoeding krijgen om je vervanging tijdens studieverlof te bekostigen. Het BRIN (Basis Registratie Instellingen) nummer van Driestar hogeschool is 15BK. Naast het brinnummer geef je de opleidingscode van de opleiding Pedagogiek door: 35158.

2.5 Beëindiging studie en restitutie collegegeld

Als je wilt stoppen met de opleiding, moet je een uitschrijfverzoek doen via Studielink. Daarnaast dien je een gesprek met de studieleider te voeren. Van dit gesprek wordt een verslag gemaakt. Dat verslag dient te worden ingeleverd bij unit studentzaken. De uitschrijving vindt plaats per de eerste hele kalendermaand na ontvangst van het uitschrijfverzoek. *N.B. Neem voordat je je studie beëindigt altijd contact op met de studieleider.*

Een student die van plan is met de studie te stoppen wordt dringend verzocht het definitieve besluit daartoe pas te nemen als hij zijn situatie met de studieleider heeft besproken. Heb je een uitschrijfverzoek ingediend en word je uitgeschreven, dan heb je geen recht meer op het volgen van onderwijs en het doen van tentamens en examens.

Bij tussentijds uitschrijven heb je recht op restitutie van een deel van het collegegeld. Dit bedraagt 1/12 deel voor iedere maand die je in het cursusjaar niet meer staat ingeschreven. Bij beëindiging in de maanden juli of augustus heeft de student geen aanspraak op terugbetaling.

2.6 Aanvragen van getuigschriften

2.6.1 Aanvraag propedeuse

De student die voor de vakken van het eerste studiejaar 60 studiepunten heeft behaald, heeft recht op een propedeusegetuigschrift.

Tweemaandelijks wordt door de hogeschool bekeken welke studenten in aanmerking komen voor een propedeusegetuigschrift. Het is dus niet nodig dit getuigschrift zélf aan te vragen. Je krijgt een e-mailbericht als de propedeuse klaar ligt bij studentzaken.

2.6.2 Aanvraag diploma

De student die aan alle exameneisen heeft voldaan, heeft recht op het getuigschrift hoger beroepsonderwijs. Je dient je via Trajectplanner aan te melden voor de diploma-uitreiking.

Meld je aan in Trajectplanner en kies in het menu school voor genereer diploma-aanvraag en vul alle gevraagde gegevens in het scherm wat je vervolgens krijgt.

Uiteraard mag je je aanvraag voor de diplomering eerder insturen. Zelfs als nog niet al je cijfers binnen zijn, dan is het voor ons prettig als we alvast weten dat je mee zou willen doen met de diplomering.

Meer informatie over de exameneisen en de diploma-uitreikingen vind je in paragraaf 3.2.3.

Neem wanneer het aanmelden voor de diploma-uitreiking via Trajectplanner onverhoopt niet mocht lukken tijdig (minimaal 4 weken voor de diploma-uitreiking) contact op met studentzaken.

Je betaalt collegegeld voor de maanden dat je als student staat ingeschreven. Teveel betaald collegegeld wordt teruggestort. Dit bedraagt 1/12 deel voor iedere maand die je in het cursusjaar niet meer staat ingeschreven. Bij beëindiging in de maanden juli of augustus heeft de student geen aanspraak op terugbetaling.

Je hebt als student ook het recht om tot het eind van het cursusjaar ingeschreven te blijven staan. Dus tot en met 31 augustus. Je betaalt dan wel collegegeld voor het hele cursusjaar. Als je dit wilt, kun je dit aangeven bij je diploma-aanvraag via Trajectplanner.

3 ORGANISATIE

3.1 Algemeen

De opleiding wordt verzorgd onder verantwoordelijkheid van stichting Driestar educatief te Gouda.

3.1.1 Namen en adressen

Adres	Driestar hogeschool Burgemeester Jamessingel 2 2803 PD Gouda	tel. (0182) 540333 info@driestar-educatief.nl
Student- zaken	Driestar hogeschool Postbus 368 2800 AJ Gouda	tel. (0182) 540378 studentinfo@driestar-educatief.nl
Voorzitter CvB	drs. L.N. Rottier Burgemeester Jamessingel 2 2803 PD Gouda	tel. (0182) 540333 06 53237881 L.N.Rottier@driestar-educatief.nl
Studieleider	Mw. drs. W. de Jong Burgemeester Jamessingel 2 2803 PD Gouda	tel. (0182) 540333 06 44073731 W.deJong@driestar-educatief.nl
Docenten	Namen en e-mailadressen van docenten zijn beschikbaar via Eduweb: Hogeschool - Contactadressen – Medewerkers	

3.1.2 Studieleider | Docenten

A.J. (Arnold) van der Bijl
Docent
a.j.vanderbijl@driestar-educatief.nl

M. (Marianne) Golombek
Docent
m.golombek@driestar-educatief.nl

P.M. (Elly) van der Gouwe Msc
Docent
p.m.vandergouwe@driestar-educatief.nl

M.L.M. (Marloes) Hoencamp MSc
Docent | Afstudeercoördinator
m.l.m.hoencamp@driestar-educatief.nl

drs. W. (Willemieke) de Jong
Studieleider
w.dejong@driestar-educatief.nl

Dr. H. (Huib) Klink
Docent
h.klink@driestar-educatief.nl

M.A.T. (Mathilde) Plender Msc
Docent
m.a.t.plender@driestar-educatief.nl

Drs. C.W. (Kees) Schimmel
Docent | voorzitter examencommissie
c.w.schimmel@driestar-educatief.nl
examencommissiePedagogiek@driestar-educatief.nl

M.A. (Maria) Vermeulen
Docent
m.a.vermeulen@driestar-educatief.nl

3.1.3 Rooster

Voor openingsbijeenkomst, rooster- en tentamenweken, vakanties en slotbijeenkomst: zie het jaarrooster in deze studiegids.

3.1.4 Collegetijden

De colleges worden gegeven op woensdag.

1 ^e uur:	16.30 - 18.00 uur
pauze:	18.00 - 18.30 uur
2 ^e uur:	18.30 - 20.00 uur
pauze:	20.00 - 20.15 uur
3 ^e uur:	20.15 - 21.45 uur

3.1.5 Huisregels

- In de dagopleiding van onze hogeschool geldt de regel dat dames in rok of jurk gekleed zijn. Van studenten aan de avondopleidingen wordt verwacht dat zij zich aan deze regel conformeren.
- Als een student in een zeer dringend geval niet aanwezig kan zijn, dient hij/zij de studieleider hiervan op de hoogte te stellen.
- Een adreswijziging dient zo snel mogelijk doorgegeven te worden via www.studielink.nl. Dit geldt ook voor wijzigingen van telefoonnummers.
- Een student die van plan is met de studie te stoppen wordt dringend verzocht het definitieve besluit daartoe pas te nemen als hij zijn problemen met de studieleider heeft besproken. Een student die de studie opgeeft dient hiervan schriftelijk melding te doen aan studentzaken van Driestar hogeschool en aan de studieleider. Zie ook paragraaf 2.5.

3.1.6 Informatievoorziening

Gedurende het schooljaar worden studenten door middel van Eduweb (<https://eduweb.driestar-educatief.nl>) op de hoogte gehouden van actuele zaken en wetenswaardigheden over de opleiding en van relevante mededelingen (tentamenroosters, lokaalindelingen, uitval van colleges). Er wordt ook gecommuniceerd via het e-mailaccount van Driestar hogeschool. Ieder wordt geacht, minimaal twee keer per week, van de inhoud kennis te nemen. Informatie over toegang tot het netwerk en overige programma's wordt bij de start van de cursus aan studenten verstrekt.

Op de tweede verdieping van de hogeschool staan postvakken per studierichting waarin werkstukken gelegd worden die je retour krijgt. Gebruik deze vakken niet om tentamens/werkstukken in te leveren. De opdrachten/werkstukken moeten ingeleverd worden in het postvak van de docent. Deze postvakken zijn ook te vinden op de tweede verdieping.

3.1.7 Parkeren

Tegenover het gebouw beschikt Driestar hogeschool over een eigen parkeerplaats. Hier is voldoende parkeergelegenheid.

3.1.8 Begeleiding studenten met een functiebeperking

Wanneer je als student een handicap of chronische ziekte hebt waardoor je belemmerd wordt in het volgen van je studie, willen we er van onze kant alles aan doen om de voortgang van je studie zo goed mogelijk te laten verlopen. Je beperking kan leiden tot problemen bij de deelname aan het onderwijs en daardoor kan studievertraging ontstaan. In dergelijke situaties kun je een beroep doen op speciale voorzieningen en regelingen.

Informatie hierover kun je verkrijgen via de coördinator studie- en handicap, de heer G. Heino, G.Heino@driestar-educatief.nl.

Vooraf wijzen we je erop dat er weliswaar diverse aanpassingen mogelijk zijn, maar dat de doelen en omvang van je studie niet gewijzigd kunnen worden. Landelijk gelden er namelijk eisen en daar moet iedere afgestudeerde aan voldoen.

3.1.9 Vertrouwenspersonen

Driestar hogeschool wil haar studenten graag een veilige leer- en werkomgeving bieden. Elke student heeft daarom recht op bescherming tegen gedrag dat als ongewenst wordt ervaren. Er is daarom binnen Driestar hogeschool de mogelijkheid om een gesprek aan te vragen met één van de interne of externe vertrouwenspersonen. De vertrouwenspersoon zal luisteren naar je verhaal, en zal vervolgens met je bespreken hoe je verder wilt en welke actie jijzelf, Driestar hogeschool of iemand anders kan ondernemen om het ongewenste gedrag te stoppen. Inzet hierbij is dat jij er geen schade van ondervindt. Ook kan de vertrouwenspersoon je, indien gewenst, ook doorverwijzen naar hulpverlening binnen of buiten Driestar hogeschool.

De vertrouwenspersoon houdt zich ook bezig met voorlichting over en preventie van ongewenst gedrag. Schroom daarom niet om met de vertrouwenspersoon contact op te nemen wanneer je hiermee te maken krijgt, ook wanneer het niet jezelf betreft. Ook als je niet zeker weet of je klacht ernstig genoeg is, kun je erover praten. De inhoud van de gesprekken wordt altijd vertrouwelijk behandeld.

De vertrouwenspersonen zijn: mevrouw T.N. Prins-Benard (extern) en mevrouw drs. L.F. van Hartingsveldt (intern). Zij zijn tevens de aangewezen vertrouwenspersonen voor eventuele klachten op het gebied van agressie of seksuele intimidatie. Hun telefoonnummers vind je onder het kopje contactadressen vertrouwenspersonen op Eduweb. De docent is voor de desbetreffende kwesties tevens op de hogeschool bereikbaar.

3.1.10 Procedure bij klachten

Procedure bij klachten algemeen

Voor de procedure die je bij klachten dient te volgen, verwijzen we naar artikel 9.2.1. van het studentenstatuut.

Procedure bij klachten betreffende agressie en seksuele intimidatie

In bepaalde gevallen is het mogelijk om een klacht in te dienen bij de klachtencommissie ongewenst gedrag. Je leest hierover meer in de 'klachtenregeling ongewenst gedrag'. Je kan een klacht indienen via de vertrouwenspersoon, maar ook rechtstreeks, zonder tussenkomst van een ander. Het verdient echter de voorkeur om eerst een gesprek te voeren met een vertrouwenspersoon. Ook voor de melding van de klacht bij de (onafhankelijke) klachtencommissie kan een beroep worden gedaan op de steun van de vertrouwenspersoon. Hij of zij kan na een gesprek advies geven over een eventueel formeel vervolg. De formele procedure wordt beschreven in de Klachtenregeling ongewenst gedrag. Een klacht is niet anoniem, tenzij de klachtencommissie uitdrukkelijk bepaalt dat om gegronde redenen wel een anonieme klacht kan worden ingediend.

Een klacht kan worden ingediend via de vertrouwenspersoon, of bij de secretaris van de commissie: Mr. J. Verhoeven, Advocatenkantoor Wille & Donker, Leidsche Schouw 2, 2408 AE, Alphen aan den Rijn, tel. 0172-442417.

3.1.11 Examenregeling, studentenstatuut en reglementen

De onderwijs- en examenregeling (OER) van hbo pedagogiek, het studentenstatuut en alle andere reglementen van de hogeschool zijn te vinden op Eduweb.

Onderwijs- en examenregeling

Driestar hogeschool heeft voor de opleiding Pedagogiek een onderwijs- en examenreglement (OER) vastgesteld. Er wordt van elke student verwacht dat hij of zij kennis neemt van de inhoud van dit reglement. Enkele belangrijke onderwerpen stippen we hier aan:

- Iedere module heeft twee keer per jaar een tentamenmogelijkheid: een regulier tentamen en een herkansing. De data hiervoor zijn opgenomen in het jaarrooster. Als je een module volgt gaan we ervan uit dat je aan het aansluitende tentamen wilt deelnemen. In alle andere gevallen, moet je je van tevoren tijdig inschrijven via Trajectplanner. Berichtgeving hierover loopt via Eduweb.
- Je kunt de tentamens, die je zelf gemaakt hebt, inzien. Je moet je hiervoor tijdig opgeven. We stellen een bepaalde tijd vast die via Eduweb bekend wordt gemaakt.
- Het studieadvies in de propedeutische fase heeft een bindend karakter indien de student op het moment dat het advies wordt uitgebracht niet voldoet aan de volgende voorwaarden:
 - aan het eind van het eerste leerjaar heeft de student minimaal 40 studiepunten behaald.
 - de stage binnen de propedeutische fase is als geheel met een voldoende gewaardeerd.*Wijzigingen voorbehouden.*
- Als je te vaak afwezig bent tijdens onderdelen met een aanwezigheidsplicht, wegens ziekte of anderszins, kan de docent vervangende opdrachten verplicht stellen.
- Verder wijzen we hier op het verbod op plagiaat. Zodra je in opdrachten bij modules (werkstukken, scripties en dergelijke) bronnen gebruikt ben je verplicht de herkomst daarvan duidelijk aan te geven. In zijn algemeenheid geldt bovendien dat je niet meer dan één of enkele zinnen ongewijzigd mag citeren. Een belangrijk doel van opdrachten is namelijk het zelfstandig verwerken van bronnenmateriaal. Plagiaat wordt aangemerkt als fraude in de zin van de OER met de betreffende sancties.

Studentenstatuut en overige reglementen

Als student heb je een aantal rechten en plichten. Deze worden opgesomd in het studentenstatuut van de hogeschool. Dit statuut is te vinden op Eduweb. Op deze plek tref je ook de onderstaande reglementen aan:

- Gebruikshandleiding computergebruik Driestar educatief;
- Regeling profileringsfonds;
- Klachtenregeling ongewenst gedrag;
- Reglement medezeggenschapsraad;
- Reglement opleidingscommissie;
- Protocol rouw binnen de organisatie;
- Onderwijs- en examenregeling Pedagogiek.
- Onderwijs- en examenregeling pabo.

3.1.12 Studenteninformatiesysteem

De hogeschool gebruikt het studentinformatiesysteem Trajectplanner. In de onderwijswereld worden aan een studentinformatiesysteem steeds meer eisen gesteld. Hierbij kun je bijvoorbeeld denken aan de eis om individuele studietrajecten beter te kunnen registreren. Maar ook aan de eis om de studievoortgang sneller en beter te kunnen registreren en te kunnen presenteren aan studenten, docenten en andere betrokkenen.

Dit programma biedt een totaaloplossing. Daarmee bedoelen we dat het zogenaamde 'administratiegedeelte' en het zogenaamde 'volggedeelte' in één programma zijn ondergebracht. Dit is voor studentinformatiesystemen ongebruikelijk. Voor de student is met name het zogenaamde 'volggedeelte' van belang. Onder het 'volggedeelte' verstaan we onder andere de waarderingsregistratie (vaak zijn dat cijfers), het portfolio en de vormgeving van een deel van de digitale communicatie tussen student en docent. Trajectplanner is een 100% op het internet gebaseerd programma is (webbased). Dat maakt dat dit studentinformatiesysteem thuis, of vanaf welke plaats in de wereld dan ook, benaderbaar is voor studenten en docenten.

3.2 De opleiding

3.2.1 Structuur van de opleiding

De opleiding Hbo pedagogiek is een vierjarige opleiding. De opleiding omvat 240 studiepunten. Eén studiepunt staat voor 28 studiebelastinguren. Het eerste jaar is een propedeutisch jaar, waarin de student kennis maakt met de opleiding en aan het einde waarvan een beslissing wordt genomen over het al dan niet voortzetten van de opleiding.

Studenten werken in de opleiding pedagogiek aan de beroepstaken van een hbo-pedagoog. De hele opleiding is gericht op het leren van alle facetten van het beroep, steeds nauw verbonden met de praktijk. Natuurlijk krijgen ze ook veel theoretische bagage mee. Ze nemen grondig kennis van verschillende wetenschapsgebieden.

De opleiding is verdeeld over drie leerlijnen: de beroepslijn, de cursuslijn en de themalijn. De beroepslijn staat centraal. Daarin oefen je de concrete beroepstaken van een hbo-pedagoog. Je gaat bijvoorbeeld individueel of in groepjes een opvoedingsartikel schrijven, gesprekken met ouders voeren en beleid uitdenken. Vanuit de cursuslijn krijg je specifieke kennis of vaardigheden aangereikt. De themalijn draait om algemene kennis en persoonlijke vorming.

Het cursusjaar heeft vier perioden van negen lesweken. Op iedere lesperiode volgt een toetsweek waarin tentamens gemaakt worden en opdrachten ingeleverd.

In ieder leerjaar zit ook een beperkte werkveldoriëntatie of stage. In het eerste jaar maakt de student kennis met de praktijk van het opvoeden en het werk van een hbo-pedagoog. In het tweede, derde en vierde jaar oefenen studenten zelf de beroepstaken in steeds grotere stages. Bij de planning van deze stages hebben studenten zelf veel inbreng.

3.2.2 Toetsing en overgang

De toetsing is per module geregeld. Deze kan bestaan uit een toets, een vormingsopdracht (bijv. een essay of reflectieverslag), productopdracht (bijv. een artikel, stageverslag of workshop), vaardigheidsopdracht (bijv. een oudergesprek) of een gesprek over het portfolio, waarin de student bewijsstukken verzameld van zijn eigen leerproces. De data waarop tentamens worden afgenomen en werkstukken e.d. worden ingeleverd, staan in het collegerooster en het jaaroverzicht (voorin deze studiegids) vermeld.

Een student heeft recht op twee herkansingen op een tentamen of toetsopdracht. De data van de eerste herkansing voor elk vak staan op Eduweb. Een student die gebruik wil maken van een herkansing, dient zich hiervoor via Trajectplanner in te schrijven. Informatie over de periode waarin ingeschreven kan worden voor een hertentamen wordt gepubliceerd op Eduweb.

Bij verhindering om aan een tentamen deel te nemen, kan gebruik worden gemaakt van de herkansing. Wordt er op dat moment een onvoldoende resultaat behaald, dan kan pas weer tentamen worden gedaan nadat in het volgende cursusjaar de betreffende module is gegeven.

3.2.3 Diploma-uitreiking

Vier keer per jaar worden de getuigschriften uitgereikt. In het cursusjaar 2016-2017 zijn deze data gepland op:

- 14 september 2016
- 7 december 2016
- 22 maart 2017
- 28 juni 2017
- 20 september 2017

Uiterlijk 3 weken voor de uitreiking van de getuigschriften moet de aanmelding voor de diplomering bij studentzaken binnen zijn. Zie hiervoor paragraaf 2.6.2.

Neem wanneer het aanmelden voor de diploma-uitreiking via Trajectplanner onverhoopt niet mocht lukken tijdig contact op met studentzaken.

Uiterlijk 3 weken vóór de diploma-uitreiking moeten alle cijfers bekend zijn en ingevoerd zijn in het cijferregistratiesysteem, en het afstudeergesprek moet hebben plaatsgevonden.

Wanneer dit niet het geval is, dan schuift je aanvraag automatisch door naar de volgende uitreiking.

Wanneer je uiterlijk 31 augustus 2017 de studie hebt afgerond, betaal je niet opnieuw collegegeld voor cursusjaar 2017-2018. In alle andere gevallen is herinschrijving voor het volgende cursusjaar noodzakelijk. Met 'de studie afgerond hebben' bedoelen we ook dat opdrachten nagekeken moeten kunnen zijn door de docenten, volgens de termijnen van de Onderwijs- en Examenregeling.

Voor restitutie van collegegeld na het behalen van het getuigschrift: paragraaf 2.5.

Voorwaarden voor diplomering

- geldige tentamenresultaten voor alle vakken die getoetst worden;
- een goedgekeurde en met een voldoende beoordeelde scriptie;
- voldaan hebben aan de stageverplichtingen;
- voldaan hebben aan andere eisen, zoals participatie, bij die vakken en onderdelen waar dit uitdrukkelijk in de studiegids wordt geëist;
- voldaan hebben aan alle financiële verplichtingen.

Aanvraagformulier voor het verkrijgen van vrijstelling van een module

Naam student:	Studentcode:
Adres:	
Postcode en Plaats:	
Opleiding en leerjaar:	

Bovengenoemde verzoekt vrijstelling voor het volgende tentamen / studieonderdeel:
(N.B. slechts 1 vak per formulier invullen!!)

Studie-jaar	Modulenummer en -naam (bv. T1.02 Jeugd van tegenwoordig)	Tentamenda- tum/inleverda- tum:	Docent:	Reden van het verzoek:

(kopie bijvoegen van bewijsstukken, bijv. certificaat, diploma, getuigschrift en zo mogelijk ook een beschrijving van de inhoud van het gevolgde onderdeel toevoegen)

Datum aanvraag:

Handtekening student:

.....

.....

Advies docent:

.....
.....

Advies studieleider:

.....
.....

Besluit door examencommissie:

- ☐ Niet akkoord, student voldoet niet aan de gestelde eisen.
- ☐ Akkoord, op grond van EVC. (bewijsmateriaal is bijgeleverd)

Datum:

Handtekening lid examencommissie:

.....

.....

Formulier inleveren bij studentzaken.
Na besluitvorming ontvangt de student een kopie van het getekend exemplaar retour.

INHOUD MODULES

Inhoudsopgave

Periode-overstijgend 3

T1.05	Visie en actualiteit	3
B1.05	Werkveldoriëntaties	4
B1.06	Praktijkoriëntatie	7
B1.07	Portfolio fase 1	10

Periode 1 14

T1.01	Waarde(n)volle pedagogiek	14
B1.01	Beroepslijn – Werken aan eigen ontwikkeling	16
C1.01	Opvoeding	19
C1.02	Praktijkonderzoek 1	21

Periode 2 22

T1.02	Jeugd van tegenwoordig	22
B1.02	Beroepslijn – Begeleiden van jeugdigen	25
C1.03	Ontwikkeling van het kind	28

Periode 3 30

T1.03	Mensenkinderen	30
B1.03	Beroepslijn – Opvoeders helpen bij eenvoudige problematiek	32
C1.04	Opvoedingsondersteuning	35
C1.05	Gespreksvaardigheden	37

Periode 4 39

T1.04	Overheidsbemoeienis	39
B1.04	Beroepslijn – Pedagogisch beleid ontwikkelen en beoordelen	41
C1.06	Beleidsadviezen	44
C1.07	Praktijkonderzoek 2	46

Periode-overstijgend

T1.05 Visie en actualiteit

Modulenaam	Visie en actualiteit
Modulenummer	T1.05
Studiepunten	1
College-uren	4
Omschrijving	Deze module kent twee aspecten. Geprobeerd wordt recht te doen aan beide woorden: visie en actualiteit. In elke periode wordt aandacht gegeven aan een actualiteit die relevant is voor hbo-pedagogen. Tegelijkertijd proberen we een visie te ontwikkelen met het oog op het christelijke kind- en mensbeeld. Elke student verwerkt de opgedane kennis in een persoonlijk document.
Moduledoelen	Aan het eind van de module: 1. heb je kennis van en inzicht in een aantal actuele onderwerpen die relevant zijn voor hbo-pedagogen; 2. ben je in staat je eigen mening over een aantal actuele onderwerpen te verwoorden; 3. ben je in staat om een eigen referentiekader te schetsen en dit toe te passen op hedendaagse ontwikkelingen.
Literatuur	Niet van toepassing.
Verantwoording studiepunten	Totaal = 1 x 28 = 28 uur Colleges (incl. voorbereiding/opdracht samenvatting/eigen mening) = 4 x 2,5 = 10 uur Per college een opdracht = 18
Aanwezigheidsplicht	Er is aanwezigheidsplicht en er wordt actieve participatie verwacht.
Verdeling colleges	1. Actualiteit 1 (periode 1) 2. Actualiteit 2 (periode 2) 3. Actualiteit 3 (periode 3) 4. Actualiteit 4 (periode 4)
Toetsing	Deelname actualiteitsbijeenkomsten. Opdracht: per actualiteitscollege wordt een bij het onderwerp passende verwerkingsopdracht gemaakt. De studiepunten worden toegekend wanneer de vier opdrachten zijn ingeleverd en het gastcollege periode 3 met een voldoende zijn gewaardeerd.

Gastcollege werkveld & beroep (periode 3)	
Omschrijving	Dit college wordt verzorgd door een gastdocent uit het werkveld waarbij actuele kennis en ervaring wordt gedeeld. Een tweetal competenties (zie doel) van de jeugdzorgwerker komen hierbij aan bod. De gastcolleges Werkveld en Beroep vallen voor wat betreft de beoordeling onder 'Visie en actualiteit'.
Doel	Kennis nemen van de volgende competenties van de jeugdzorgwerker: 1. De jeugdzorgwerker bewaakt zijn gezondheid en veiligheid en past veiligheidsvoorschriften en Arbo-normen toe. 2. De jeugdzorgwerker heeft kennis van zijn werkzaamheden, functiebeschrijving en verantwoordelijkheden, rechten en plichten.
Toetsing	Bij dit gastcollege geldt een aanwezigheidsplicht, indien hier niet aan wordt voldaan krijgt de student een vervangende opdracht.

B1.05 Werkveldoriëntaties

Modulenaam	Werkveldoriëntaties
Modulenummer	B1.05
Studiepunten	3
College-uren	-
Omschrijving	Wat doet een hbo-pedagoog nu precies? Dit is de centrale vraag voor de werkveldoriëntaties die je in het eerste jaar uitvoert. Je loopt twee keer mee met een hbo-pedagoog in het dagelijks werk. Bij welke organisatie werkt een hbo-pedagoog? Welke beroepstaken worden vooral uitgevoerd? Op welke manieren heeft een hbo-pedagoog contact met ouders en andere opvoeders? Door de werkveldoriëntaties maak je kennis met het beroep en de werkvelden.
Relatie met andere modules	Samenhang met B1.01, 02, 03 en 04.
Moduledoelen	Aan het eind van deze werkveldoriëntaties: 1. Heb je het beroep (de beroepstaken en benodigde competenties van een hbo-pedagoog) in eigen woorden beschreven. 2. Heb je de werkvelden van een hbo-pedagoog beschreven. 3. Werk je aan je eigen ontwikkeling door het reflecteren op jezelf in de werkveldoriëntaties.
Literatuur	Niet van toepassing.
Verantwoording studiepunten	Totaal: 3 x 28 = 84 uur Werkveld: 2 x 4 dagen = 64 uur Opdrachten: 20 uur
Concrete invulling	De student voert twee verschillende werkveldoriëntaties uit van vier dagen (4x8 uur, in totaal 32 uur). Eisen aan een geschikte Werkveldoriëntatieplek: • De aanwezigheid van een hbo-pedagoog of iemand die de taken van een hbo-pedagoog uitvoert. • De werkveldoriëntaties zijn verbredend en vinden dus plaats buiten de eigen werkkring. • De mogelijkheid om de kerntaken en beroepstaken van de hbo-pedagoog te observeren. • De hbo-pedagoog is bereid tot het geven van een interview. • Er is geen uitgebreide begeleiding of beoordeling van een praktijkbegeleider nodig. • Het formulier Uitvoering Werkveldoriëntatie wordt ingevuld en na afloop goedgekeurd door de opleiding en de organisaties. Besteed de nodige zorg en aandacht aan de organisatorische aspecten van de werkveldoriëntaties. Maak duidelijk afspraken met de organisaties en je docent.
Begeleiding	De student zelf is verantwoordelijk voor het vinden van geschikte werkveldorganisaties. De werkveldbegeleiders zijn verantwoordelijk voor de dagen dat de student in hun organisatie aanwezig is. De werkveldoriëntaties worden uitgelegd binnen de module. De studieloopbaanbegeleider is aanspreekpunt bij vragen en problemen.
Middelen	Formulier Uitvoering Werkveldoriëntatie op Eduweb. Beoordelingsformulier Werkveldoriëntatie (Eduweb en Bijlage 3)
Organisatie	De werkveldoriëntaties worden uitgevoerd in periode 2 of 3 (november tot en met april).

Toetsing	Productopdracht: Een eindverslag (maximaal 20 pagina's) van de werkveldoriëntaties met daarin onder meer: Waardering: o/v/g. Voor beide werkveldoriëntaties afzonderlijk (1-6) <i>Beroep</i> 1. Geef een gedetailleerd overzicht van een dagdeel van het werk van de hbo-pedagoog. 2. Maak een samenvatting van een interview met de hbo-pedagoog met wie je meeloopt, gericht op vooropleiding en beroepstaken. Maak vooraf een globaal overzicht met de vragen die je wilt stellen. Maak tijdens het interview korte notities die je later uit kunt werken. Beschrijf in het verslag de inhoud van verschillende onderdelen van het gesprek in aparte alinea's. 3. Observeer minimaal drie beroepstaken en maak er een kort verslag van. Bijv. een gesprek met een ouder/cliënt, beleid ontwikkelen of zorgcoördinatie. 4. Maak een beschrijving van de functie, inhoud en frequentie van werkoverleggen tussen de hbo-pedagoog en collega's; waarom, wanneer en waarover overleggen de collega's met elkaar? Beschrijf één voorbeeldoverleg. <i>Werkveld</i> 5. Geef een beknopte beschrijving van de organisatie waarbinnen de hbo-pedagoog werkzaam is. Beschrijf daarbij in ieder geval: missie en doelen, producten/diensten, doelgroep, interne organisatiestructuur. Hiervoor kun je gebruik maken van documenten of een interview met een leidinggevende. 6. Maak een beschrijving van de plek die de organisatie/instelling heeft binnen dorp, stad of regio. Over beide werkveldoriëntaties gezamenlijk (7-10) 7. Voeg een logboek (tabel) bij van alle activiteiten inclusief verantwoording van uren. 8. Zorg dat de twee formulieren Uitvoering Werkveldoriëntatie zijn ingevuld en door jou en de betreffende praktijkbegeleider zijn ondertekend. Voeg ze toe aan je verslag. 9. Schrijf een samenvattend verslag van in elk geval het eigen functioneren, de leerervaringen en conclusies mbt persoonlijke voorkeur voor werkvelden of beroepstaken. <i>In periode 4</i> 10. Maak een korte presentatie (5 minuten) over één van de werkveldoriëntaties voor je medestudenten. Bijv. een posterpresentatie, drie powerpointdia's of een filmpje.
Vrijstelling	Een vrijstelling wordt verleend als studenten vanuit eerdere studie of werkervaring al onderdelen van het werkveld gezien en meegemaakt hebben. Omdat het belangrijk is dat studenten in het eerste jaar hun zicht op het werkveld verbreden, moet je altijd één Werkveldoriëntatie uitvoeren. Er wordt voor maximaal één Werkveldoriëntatie vrijstelling verleend. Gebruik voor de aanvraag van een vrijstelling het gebruikelijke formulier met bewijsvoering.
Herkansing	Bij onvoldoende beoordeling geeft de studieloopbaanbegeleider of herkansing door middel van aanpassing van het verslag mogelijk is, of dat de volledige oriëntatie opnieuw moet worden uitgevoerd.

	De slb-er geeft aan wat er aangepast moet worden om het verslag opnieuw in te kunnen leveren. Als aanpassingen niet mogelijk blijken of bij herhaalde onvoldoende beoordeling, dient de volledige oriëntatie opnieuw uitgevoerd te worden.
Beoordeling	De werkveldbegeleiders beoordelen de inhoud van de opdrachten 1 tot en met 7 op eventuele onjuistheden en tekenen het formulier Uitvoer Werkveldoriëntatie. De studieloopbaanbegeleider beoordeelt het eindverslag met goed, voldoende of onvoldoende. Bij een onvoldoende overleg je met de studieloopbaanbegeleider welk deel van de werkveldoriëntatie opnieuw gedaan moet worden.

B1.06 Praktijkoriëntatie

Modulenaam	Praktijkoriëntatie
Modulenummer	B1.06
Studiepunten	3
College-uren	-
Omschrijving	Kinderen opvoeden gebeurt thuis in het gezin, maar ook in een kinderdagopvang, peuterspeelzaal of school. Wat doet een opvoeder dan precies? En hoe is de interactie tussen opvoeders en kinderen? Tegen welke vragen lopen opvoeders aan? Met deze vragen in je hoofd ga meelopen in een opvoedingssituatie in de praktijk. Zo maak je kennis met de doelgroep die je later als hbo-pedagoog zult adviseren. Je observeert de kinderen, je doet mee met de opvoeders en ervaart wat het is om kinderen op te voeden.
Relatie met andere modules	Samenhang met B1.01, 02, 03 en 04. De ervaringen in de praktijkoriëntatie kunnen input vormen bij de module B1.03. Ter voorbereiding van de eerste bijeenkomst schrijf je een half A-4 over welke opvoedvragen je in de praktijk tegen bent gekomen (bijvoorbeeld in de praktijkoriëntatie) en wat je als pedagoog zou kunnen adviseren.
Moduledoelen	Aan het eind van de praktijkoriëntatie: 1. beschrijf je een concrete opvoedingssituatie van ouders, leerkrachten en/of leidsters, als basis voor het leren begeleiden van opvoeding; 2. beschrijf je het functioneren van een kind binnen een opvoedingssituatie wat betreft activiteiten, welbevinden en relaties; 3. beschrijf je interactie tussen opvoeder en kind (in jaar 2 wordt dit verder besproken). 4. werk je aan je eigen ontwikkeling door het reflecteren op jezelf in de praktijkoriëntatie.
Literatuur	Niet van toepassing.
Verantwoording studiepunten	Totaal: 3 x 28 = 84 uur Werkveld: 8 dagen = 60 uur Opdrachten: 24 uur
Concrete invulling	Eisen aan een geschikte Praktijkoriëntatieplek: • De student loopt 60 uur mee in een opvoedingssituatie. • De opvoedingsomgeving, kinderen en interactie tussen opvoeder en kinderen moeten geobserveerd kunnen worden. • Opvoedingssituaties uit de eigen omgeving mogen gebruikt worden (gezin, kinderdagverblijf, school). • De student is geen professional of hulpverlener, maar participeert bij eenvoudige handelingen en observeert in de opvoedingssituatie. • De (beroeps)opvoeder is bereid tot het geven van een interview. • Er is bij deze praktijkoriëntatie geen professionele begeleiding in het veld nodig. • Het formulier Voorstel Praktijkoriëntatie wordt ingevuld en goedgekeurd door de opleiding en de praktijksituatie. Besteed de nodige zorg en aandacht aan de organisatorische aspecten van de praktijkoriëntatie. Maak duidelijk afspraken met de contactpersoon in de praktijksituatie en je docent.
Begeleiding	De student zelf is verantwoordelijk voor het vinden van geschikte praktijkoriëntatieplaats.

	De opdracht wordt uitgelegd binnen de module B1.01 door de beroepslijndocent. De studieloopbaanbegeleider is aanspreekpunt bij vragen en problemen.
Middelen	Formulier Uitvoering Praktijkoriëntatie (Eduweb) Beoordelingsformulier Praktijkoriëntatie (Eduweb en Bijlage 3)
Organisatie	De praktijkoriëntatie wordt uitgevoerd in periode 2 of 3 (november tot en met april).
Toetsing	Productopdracht: Een eindverslag (maximaal 20pagina's) van de praktijkoriëntatie met daarin onder meer: Waardering: o/v/g. <i>Opvoedingssituatie</i> 1. Een overzicht van het dagschema dat de opvoeder hanteert op een willekeurige dag; beschrijf op het kwartier nauwkeurig de activiteiten, gebeurtenissen waarin de opvoeder betrokken is. 2. Een interview met een (beroeps)opvoeder met betrekking tot de opvoedingsservaring en opvoedingsvragen; bespreek met de opvoeder de ervaringen, leerpunten en vragen die boven komen bij het opvoeden. 3. Een beschrijving van de opvoedingssituatie wat betreft personen, geslacht, leeftijden en dagbesteding. <i>Kind(eren) en interactie</i> 4. Een verslag van kindobservatie; observeer een kind twee maal een kwartier en schrijf letterlijk het gedrag, de gezichtsuitdrukkingen of de woorden van een kind op. Beschrijf ook de omgeving. Dit komt in jaar 2 in de module observeren terug. 5. Een verslag van observatie van een interactie tussen opvoeder en kind; observeer een interactie tussen opvoeder en kind(eren) tweemaal een kwartier en schrijf letterlijk het gedrag, de gezichtsuitdrukkingen en de woorden op. Beschrijf ook de omgeving. Dit komt in jaar 2 in de module observeren terug. <i>Algemeen</i> 6. Een samenvattend verslag van in elk geval het eigen functioneren, de leerervaringen, bevestigde of onbevestigde verwachtingen en toekomstige leerpunten voor jezelf (maximaal 1 A4). 7. Een logboek (tabel) van alle activiteiten inclusief verantwoording van uren. 8. Het ingevulde en achteraf ondertekende formulier Uitvoering Praktijkoriëntatie.
Vrijstelling	Als er bewezen ervaring is met opvoeding (in eigen gezin, werk in kinderopvang of in basisonderwijs bijvoorbeeld), kan een vrijstelling verleend worden. Gebruik voor de aanvraag van een vrijstelling het gebruikelijke formulier met bewijsvoering.
Herkansing	Bij onvoldoende beoordeling geeft de studieloopbaanbegeleider of herkansing door middel van aanpassing van het verslag mogelijk is, of dat de volledige oriëntatie opnieuw moet worden uitgevoerd. De slb-er geeft aan wat er aangepast moet worden om het verslag opnieuw in te kunnen leveren. Als aanpassingen niet mogelijk blijken of bij herhaalde onvoldoende beoordeling, dient de volledige oriëntatie opnieuw uitgevoerd te worden.

Beoordeling	De contactpersoon uit de praktijksituatie beoordeelt de inhoud van de opdrachten op eventuele onjuistheden en ondertekent na afloop het formulier Uitvoering Praktijkoriëntatie. De studieloopbaanbegeleider beoordeelt het eindverslag met goed, voldoende of onvoldoende. Bij een onvoldoende overleg je met de studieloopbaanbegeleider wordt ofwel het eindverslag herzien of de praktijkoriëntatie wordt opnieuw uitgevoerd.
--------------------	---

B1.07 Portfolio fase 1

Modulenaam	Portfolio fase 1
Modulenummer	B1.07
Studiepunten	2
Contact met studieloopbaan begeleider	Contact en begeleiding indien nodig of gewenst, tussengesprek halverwege fase 1 (januari) en eindgesprek aan het eind van fase 1 (juni).
Omschrijving	Je bewaakt je eigen leerproces tijdens de opleiding, je werkt zelf aan je persoonlijke- en beroepsontwikkeling. Het portfolio is hierbij een hulpmiddel en bewijsmiddel. Elke fase van de opleiding wordt afgesloten met een portfolio waarin je bewijst dat je in staat bent om bepaalde beroepstaken op professionele wijze uit te voeren en sturing aan je eigen ontwikkeling kunt geven. Een portfolio is een (digitale) map waarin je materiaal bewaart dat relevant is voor je ontwikkeling tot hbo-pedagoog. Het is een georganiseerde, doelgerichte documentatie van je professionele groei en van je leerproces. Gedurende de opleiding biedt het dan steeds een stand van zaken van je ontwikkeling. Je kunt zelf je portfolio gebruiken om inzicht te krijgen in je ontwikkeling en die richting te geven. De map bevat werk waarmee je kunt bewijzen dat je in staat bent om bepaalde beroepstaken op professionele wijze uit te voeren en dat je je eigen leerproces kunt sturen. Je neemt er dus materialen in op die jouw kennis, vaardigheden en houding als zich ontwikkelende professional zichtbaar maken, zoals feedback van docenten of stagebegeleiders, producten die je gemaakt hebt, eigen reflecties en leerverslagen. In het portfolio beschrijf je steeds je niveau met behulp van de niveauladder en de aspecten van goede uitvoering (zie bijlage 2 van de Portfoliohandleiding). Je betreft daarbij zowel je sterke kanten als de delen die je nog verder moet ontwikkelen.
Relatie met andere modules	Inhoudelijke samenhang met het gehele programma: alle modules dragen bij aan de persoonlijke en beroepsontwikkeling. Producten die in de modules zijn ontworpen kunnen in het portfolio als bewijsmateriaal dienen. De toelichting op het portfolio wordt gegeven in module B1.01.
Moduledoelen	Aan het eind van het eerste jaar 1. ben je in staat zelfstandig een portfolio op te bouwen volgens de eisen van de opleiding 2. kun je je eigen niveau met betrekking tot de beroepstaken (die in de eerste drie perioden centraal staan) van de HBO-pedagoog beschrijven met behulp van de niveauladder en de aspecten van goede uitvoering, waarvan 3 op tenminste niveau 5. In dit portfolio (aan het eind van het eerste jaar) gaat het om de beroepstaken: • Begeleiden van jeugdigen (beroepstaak 1.2) • Opvoeders begeleiden bij een eenvoudig pedagogisch probleem (beroepstaak 1.3) • Werkt aan eigen ontwikkeling (beroepstaak 4.3) • Plant en organiseert de dagelijkse gang van zaken (beroepstaak 4.4) 3. kun je het eigen beschreven niveau bij elk van de beroepstaken onderbouwen met twee concrete situaties en beroepsrelevante bewijzen; 4. kun je zelfstandig de cyclus leerdoel-actieplan-uitvoer-reflectie hanteren en hier verslag van doen; 5. laat je zien dat de inhoud van het portfolio echt op jou van toepassing is; 6. laat je in het gesprek zien dat je voldoende reflectief vermogen hebt voor de opleiding en het beroep;

	7. ben je in staat een functioneel verslag van het gesprek te maken. [Zie voor uitleg van de niveaus en de aspecten van een goede uitvoering de Portfoliohandleiding]
Literatuur	Beroepsbeeld hbo-pedagoog (zie reader Beroepslijn jaar 1) Aanvullende documenten staat op Eduweb
Verantwoording studiepunten	2 studiepunt x 28= 56 uur Portfolio samenstellen = 25 uur Aanvullende opdrachten = 10 uur Gesprekken (incl. voorbereiding en verslaglegging): 16 uur Bijstellen portfolio = 5 uur
Toetsing	Portfolio (individuele opdracht): maak een georganiseerde, doelgerichte documentatie van de professionele groei en van het leerproces. De leerverslagen, gesprekken met de slb-er, gespreksverslagen en eventuele aanvulling horen ook bij de toetsing. Inleveren: 1. Leerverslag (inleveren minimaal twee weken voorafgaand aan het tussengesprek) 2. Portfolio 3. Verslagen van portfoliogesprekken met studieloopbaanbegeleider 4. Aanvulling portfolio (na het tweede gesprek)
Concrete invulling portfolio	<u>De inhoud van het portfolio ziet er als volgt uit:</u> 1. Inleiding en duidelijke inhoudsopgave met vermelding van alle bijlagen; 2. Kort curriculum vitae; met de nadruk op relevante opleiding en ervaring voor het pedagogisch werkveld; 3. Motivatie (1/2 A4) van de keuze voor de opleiding (met een beeld van de opleiding en het beroep bij aanvang van de studie en je motivatie). 4. Beeld van het beroep en de opleiding (1 A4) op grond van documenten en eigen ervaringen tot nu toe 5. Eigen analyse 'Waar sta ik nu' met betrekking tot de beroepstaken van de hbo-pedagoog (2 tot 3 A4). Je geeft per beroepstaak (voor de vier beroepstaken die in de moduledoelen worden genoemd) aan op welk niveau je functioneert en welke aspecten van goede uitvoering je inzet (zie bijlage 2 voor de niveauladder en omschrijving van de acht aspecten van goede uitvoering; planmatig, cliëntgericht, verantwoord, communicatief, beïnvloedend, samenwerkend, vernieuwend en lerend). Beschrijf bij elk van de beroepstaken twee concrete situaties waarin je laat zien dat jouw handelen overeenkomt met het niveau dat je noemt en waarin je laat zien dat je de aspecten van goede uitvoering inzet. Je verwijst hierbij ook naar de leerverslagen (die je tijdens het eerste jaar bij de beroepstaken hebt gemaakt) of naar andere beroepsrelevante bewijzen. Het leerverslag van elke periode en andere bewijzen neem je op in de bijlagen. 6. Verslag gesprek met medestudent (1 A4). In een gesprek met een medestudent van een uur onderbouw je het eigen niveau waarop je bij de diverse beroepstaken functioneert. Je hebt onderdeel 5 ruim op tijd aan de medestudent gegeven, zodat hij/zij zich heeft kunnen voorbereiden De medestudent bevraagt je hierbij kritisch.. Het is de taak van de medestudent om een open en vertrouwde sfeer te creëren en je op een dusdanige manier te bevragen dat je bereid bent je eigen onderdelen met een kritische blik te beschouwen. In een kort verslag van dit gesprek geef je de opbrengst van het gesprek weer.

	7. Plan voor professionele ontwikkeling (1 tot 2 A4). Welke conclusie kun je trekken met betrekking tot de eigen ontwikkeling naar aanleiding van de voorgaande onderdelen van het portfolio en welke leerpunten levert dit op? Welke doelen wil je het komende jaar bereiken en welke wegen zie je om dit concreet vorm te gaan geven? Formuleer twee concrete persoonlijke ontwikkeldoelen. Verantwoord ook waarom juist die doelen zijn gekozen. Schrijf een plan op welke manier je aan deze doelen gaat werken en hoe je gaat evalueren of de beoogde resultaten bereikt zijn. 8. Bijlagen: leerverslagen, cijferoverzicht, gespreksverslagen met slb-er. Daarnaast mag je zelf bepalen wat je nog meer opneemt in het portfolio om je bekwaamheid te bewijzen (zoals papers, rapporten, presentaties, feedback van docenten of begeleiders, van medestudenten, werkgever etc.). <u>Verslagen van portfolio-gesprekken met studieloopbaanbegeleider en aanvullingen</u> • Op twee momenten in het eerste jaar heb je een gesprek met je studiebegeleider over je beroepsontwikkeling en het leerproces. Na afloop van elk gesprek maak je een samenvattend verslag (maximaal 1A4) en lever je dit zo spoedig mogelijk bij je studieloopbaanbegeleider in. • Tijdens het tweede gesprek geeft de studieloopbaanbegeleider ook aan welke bijstellingen (als er tekorten zijn) en/of aanvullingen (die je helpen om een volgende stap te maken) er gemaakt moeten worden. Deze lever je ook op korte termijn in.
Procedure	Hieronder volgt een overzicht van de activiteiten die je voor je portfolio doet in deze 1e fase. Periode 1 • Onderdeel 2, 3 en 8: CV en motivatie en leerverslag 1 Schrijf in periode 1 je CV en motivatie. Lever die tegelijk met leerverslag één in bij je studieloopbaanbegeleider voorafgaand aan het tussengesprek. Daarna neem je ze op als onderdelen van je portfolio. Periode 2 • Tussengesprek Halverwege het jaar heb je een tussengesprek met je studieloopbaanbegeleider. Je levert vooraf een leerverslag in en je CV en motivatie (onderdelen 2 en 3). De studieloopbaanbegeleider beoordeelt dit verslag met een voldoende of onvoldoende. Achteraf maak je een gespreksverslag. En je past indien nodig het leerverslag aan. Als de slb-er het leerverslag goedkeurt, neem je het op in je portfolio. De volgende leerverslagen kun je op dezelfde wijze schrijven. Periode 3 • Onderdelen 4-6: Van beeld van het beroep tot en met gesprek medestudent Gedurende de eerste drie perioden van het eerste jaar werk je aan de onderdelen 4 en 5, inclusief je bijlagen (onderdeel 8). Zodra deze klaar zijn, kun je het aan je medestudent laten lezen en kan het gesprek van een uur plaatsvinden. Vervolgens maak je een verslag van dit gesprek (onderdeel 6). Iedere student heeft 2 gesprekken. Een keer over de eigen ontwikkeling en een keer als gespreksleider bij het gesprek over de ontwikkeling van een medestudent.

	Periode 4 • Onderdeel 7: Plan voor professionele ontwikkeling Als de onderdelen 5 en 6 zijn afgerond, kun je met onderdeel 7 starten. • Portfolio samenstellen en inleveren Na afronding van onderdeel 7 maak je je hele portfolio af, alle onderdelen. De studieloopbaanbegeleider beoordeelt het portfolio met behulp van het beoordelingsformulier (zie de Portfoliohandleiding). • Eindgesprek studieloopbaanbegeleider In het eindgesprek staat het portfolio en jouw beroepsontwikkeling centraal. Criteria die hierbij gelden zijn voldoende reflectief vermogen en consistentie portfolio en gesprek. • Gespreksverslag en bijstellingen/aanvullingen inleveren De slb-er geeft aan welke activiteiten je nog moet ondernemen om het portfolio van jaar 1 af te ronden. Je maakt daarbij ook een afspraak over de termijn waarop je de aanvulling en het gespreksverslag inlevert. Indien haalbaar is dat meestal een week later. Indien het portfolio, de aanvulling en het gesprek met de studieloopbaanbegeleider volgens de gewenste criteria zijn, wordt in trajectplanner een V geregistreerd.
Herkansing	Bij onvoldoende beoordeling geeft de studieloopbaanbegeleider aan wat er aangepast moet worden om het portfolio opnieuw in te kunnen leveren. Bij herhaalde onvoldoende beoordeling heeft de student de mogelijkheid te vragen om een second opinion, waarbij een tweede beoordelaar het portfolio kan beoordelen.

Periode 1

T1.01 Waarde(n)volle pedagogiek

Modulenaam	Waarde(n)volle pedagogiek
Modulenummer	T1.01
Studiepunten	4
College-uren	8
Omschrijving	Een beroemd pedagoog zei eens dat het doel van de opvoeding de mondige persoonlijkheid is. Deze uitspraak laat zien dat in de opvoeding waarden een belangrijke rol spelen. De thematiek binnen deze module beoogt een hulpmiddel te zijn in de bewustwording van de waardengeladenheid van pedagogische opvattingen en het beroep van hbo-pedagoog. Belangrijk is niet alleen dat pedagogen keuzen maken maar dat ze zich realiseren op basis van welke waarden ze hun normen en keuzen baseren. Verantwoord handelen veronderstelt daarom kennis van historische ontwikkelingen rondom pedagogiek en inzicht in relevante kernbegrippen uit de christelijke geloofsleer met betrekking tot ethisch denken en handelen. De module beoogt praktische handvatten te geven hiermee goed om te gaan. Gelet op het bovenstaande zal in deze module met name aandacht worden besteed aan 'normatieve' (christelijke) pedagogen die vanuit Bijbelse waarden de (christelijke)opvoeding gestalte willen geven.
Relatie met andere modules	Deze module staat in relatie tot de beroepslijn jaar 1, periode 1.
Moduledoelen	Aan het eind van de module: 1. kun je beschrijven waarom in deze tijd een waardenvolle opvoeding niet meer vanzelfsprekend maar wel meer dan ooit noodzakelijk is; 2. kun je beschrijven wat een waardenvolle opvoeding inhoudt en hoe deze gestalte krijgt; 3. kun je beschrijven wat het belang is van voorwaardenscheppende waarden en benoemen om welke waarden het gaat; 4. kun je benoemen welke waarden een belangrijke rol spelen binnen de normatieve (christelijke) pedagogiek en de christelijke opvoeding; 5. heb je kennis van en inzicht in de (waardenvolle) pedagogische opvattingen van enkele normatieve pedagogen; 6. kun je belangrijke dilemma's in het beroep van de hbo-pedagoog omschrijven; 7. kun je een analyse maken van beroepsdilemma's; 8. heb je een eigen standpunt in dilemma's, kun je deze verwoorden en kun je deze mening beargumenteren.
Literatuur	Reader waarde(n)volle pedagogiek. Jong, Nicolien de, (2013). <i>Werken aan je moraal</i> . Boekencentrum, Zoetermeer. ISBN: 9789023926771
Verantwoording studiepunten	Vorbereiding en deelname college-uren: 20 uur Bestudering literatuur: 53 uur Opdracht ethische dilemma's: 8 uur Vorbereiding tentamen: 15 uur Totaal 112 uur = 4 EC (4 x 28 uur)
Aanwezigheidsplicht	Er is geen aanwezigheidsplicht.

Verdeling colleges	1. De betekenis van een waard(n)volle opvoeding <u>Voorbereiding</u> Reader: blz. 3-16 - Els Lodewijks- Frencken: Waardenvolle opvoeding 2. Het waarde(n) geladen vertrekpunt van de opvoeding <u>Voorbereiding</u> Reader: blz. 17-53 - Bavinck: "Inleiding", "Uitgangspunt der opvoeding" (gedeelte) 3. De rol van waarde(n) in de opvoedingspraktijk <u>Voorbereiding</u> Reader: blz. 54-83 - Gunning: "Wat is christelijke opvoeding"; "Tucht en vrijheid" 4. Waarden in relatie tot het doel van de opvoeding <u>Voorbereiding</u> Reader: blz. 84-122 - Kohnstamm: "Het wezen der opvoeding", "Gezin en school" 5. De opvoeder als drager van waarden <u>Voorbereiding</u> Reader: blz. 123-141 - Waterink: "De opvoeder"(par. 5); "Het gezag van de ouders"(par. 6); "Eisen aan de opvoeder te stellen" (par. 7); "Aspecten van de opvoeding"(par. 8); "Het doel van de opvoeding" (par. 9). 6. Ethische dilemma's in het beroep <u>Voorbereiding</u> - De Jong: hoofdstuk 1,2 en 3 7. Manieren van ethisch denken <u>Voorbereiding</u> - De Jong: hoofdstuk 4, 5, 6 en 7 8. Communiceren over morele vraagstukken <u>Voorbereiding</u> - De Jong: hoofdstuk 8
Toetsing	- Opdracht: (Opvoedkundig) ethische dilemma uitwerken (Waardering: o/g) - Schriftelijke kennistoets (Waardering: cijfer)

B1.01 Beroepslijn – Werken aan eigen ontwikkeling

Modulenaam	Beroepslijn 'Werken aan eigen ontwikkeling'/'Plant en organiseert' (2016-2017)
Modulenummer	B1.01
Studiepunten	4
College-uren	7
Omschrijving	Gezocht, een hbo-pedagoog voor 16 uur. De meeste mensen zullen niet direct een concreet beeld hebben bij wat dit beroep inhoudt. Welke taken voert hij of zij uit, waar werken hbo-pedagogen? Voor studenten hbo-pedagogiek is het natuurlijk van groot belang om helder te hebben hoe het toekomstige beroep eruit ziet en wat je daarvoor moet kennen en kunnen. Deze module wil het beroep en de opleiding goed in beeld brengen. Daarnaast werk je aan een basis om een eigen ontwikkeling in te gaan richting het beroepsbeeld. De beroepstaken 'Werkt aan eigen ontwikkeling' en 'Plant en organiseert de dagelijkse gang van zaken' staan centraal in deze periode. Er wordt aandacht besteed aan het formuleren van leerdoelen, de wijze van reflecteren en timemanagement. De praktijkonderdelen van het eerste jaar (werkveldoriëntaties en oriëntatie in de praktijk) en het opbouwen van het portfolio worden uitgelegd.
Relatie met andere modules	Samenhang met C1.02 Onderzoeksmethoden (regulatieve cyclus)
Moduledoelen	Aan het eind van de module heb je de volgende doelen behaald: 1. Je beschrijft het beroep van HBO-pedagoog en de werkvelden waar de HBO-pedagoog werkzaam is. 2. Je onderzoekt actuele ontwikkelingen en trends binnen de werkvelden van de HBO-pedagoog 3. Je maakt gebruik van diverse betrouwbare literatuurbronnen en correcte verwijzing (volgens APA-normen). 4. Je hanteert de regulatieve cyclus met betrekking tot de eigen ontwikkeling (leerdoel formuleren-actieplan opstellen-actieplan uitvoeren-reflecteren op het leren). 5. Je analyseert het eigen gedrag, terugkijkend op zowel het doel als proces. 6. Je reflecteert op het eigen gedrag (handelen) met aandacht voor persoonlijke motieven (willen, voelen en denken). 7. Je verwerkt de reflectie in een overzichtelijk reflectieverslag. Naast deze doelen die getoetst worden, werken we ook aan de volgende doelen: 8. Je hebt een helder beeld van de opbouw van de opleiding HBO-pedagogiek bij Driestar hogeschool. 9. Je hebt inzicht in de beroepstaken en benodigde competenties van een HBO-pedagoog en in de praktijk van opvoedingssituaties (module B1.05 en B1.06). 10. Je bent in staat zelfstandig aan je portfolio te bouwen (module B1.07).
Literatuur	Halem, N. van, (2009). <i>Studievaardigheden voor het HBO</i>. Houten: Bohn Stafleu van Loghum. (1.2 en 1.4, 2.6, 4.3, 4.4, 4.5, 4.7, 4.10, 5.7) Groen, M. (2008). <i>Effectief handelen door reflectie</i>. Houten: Noordhoff Uitgevers B.V. Reader met: 1. Deel uit het <i>Opleidingsplan HBO-pedagogiek</i> (2013). Gouda: Driestar-educatief. 2. Vacatures hbo-pedagoog, verkregen op diverse data van verschillende internetsites 3. Persoonlijke effectiviteit p. 81 t/m 92 uit Grit, R e.a. (2006). <i>Sociaal competent</i>. Groningen/Houten: Wolters-Noordhoff. 4. Persoonlijke effectiviteit p. 104 t/m 113 uit Geluk, W. (2010). <i>Profileren</i>. Groningen/Houten: Noordhoff Uitgevers. 5. Vragenlijst omgaan met tijd p. 56 t/m 73 uit Roest, K. (2012). <i>Tijd maken</i>. Zoetermeer: Uitgeverij Boekencentrum.

	6. Artikel Regulatieve cyclus, opgehaald van www.wikipedia.nl, mei 2011. NB: de paginanummers die genoemd worden zijn de oorspronkelijke paginanummers, en niet de nummering uit de volledige reader.
Verantwoording studiepunten	Totaal = $4 \times 28 = 112$ uur Colleges = $7 \times 2.5 = 17.5$ Literatuur = 50 Opdrachten = 40
Actieve participatie/ Aanwezigheids-plicht	Gezien het praktische karakter van de colleges en de samenwerkingsopdrachten zijn de bijeenkomsten van de beroepslijn verplicht. Een actieve participatie van elke student wordt als vanzelfsprekend gezien.
Toetsing	- Productopdracht werkvelden (groepsopdracht drie studenten) Maak een publicatie (bijv. nieuwsbrief, artikel, powerpoint met notities) over een werkveld van de hbo-pedagoog vanuit literatuurstudie. Wat zijn de actuele ontwikkelingen en trends voor de komende jaren, waar de hbo-pedagoog in zijn/haar werk mee in aanraking komt en rekening mee moet houden? - Vormingsopdracht effectief en efficiënt werken (individuele opdracht) Werk aan een persoonlijk leerdoel met betrekking tot effectief en efficiënt werken en lever een verslag van de leercyclus (leerdoel – actieplan – samenvatting uitvoer actieplan – reflectie) in. - Leerverslag voor je portfolio Je houdt een persoonlijk <i>logboek Beroepslijn</i> bij waarin je je activiteiten, waarnemingen, reflecties bijhoudt met betrekking tot de beroepstaken. Op grond van de gegevens met betrekking tot de beroepstaak van deze module ('Plant en organiseert de dagelijkse gang van zaken') maak je één leerverslag. (Zie verder de afzonderlijke opdrachtbeschrijvingen die je tijdens de colleges krijgt uitgelegd.)
Verdeling colleges	- Kennismaking met elkaar, het beroep, de studie en deze module Vorbereiding: - Bestudeer het <i>Deel uit het opleidingsplan hbo-pedagoog</i> (reader nummer 1). - Lees de selectie van advertenties (reader nummer 2). - Zoek op internet een vacature die bij de opleiding past en die je aanspreekt. Neem deze vacature mee. - Neem de reader mee. - Oriënteren op het beroep: werkvelden en beroepstaken Vorbereiding: - Lees de moduleomschrijvingen van <i>B1.05 Werkveldoriëntatie</i> en <i>B1.06 Praktijkoriëntatie</i> door (in de studiegids). - Lees het <i>Beroepsprofiel hbo-pedagoog</i> uit het <i>Opleidingsplan hbo-pedagoog</i> (reader) opnieuw goed door, schrijf je vragen of opmerkingen er bij. Beschrijf welke beroepstaak jou het meest aanspreekt en de beroepstaak die jou het lastigst lijkt en geef aan waarom. - Lees <i>Studievaardigheden</i> (1.2 en 1.4, 2.6, 4.10, 5.7). - Neem de reader en de te bestuderen boeken mee. - Effectief en efficiënt leren en werken Vorbereiding - Houd vijf dagen lang je activiteiten bij in het <i>Formulier tijdschrijven</i> (te downloaden op eduweb). - Vul de <i>Vragenlijst omgaan met tijd</i> p. 56 t/m 73 uit Roest, K. (2012). Tijd maken in. Zoetermeer: Uitgeverij Boekencentrum (reader nummer 5).

	• Lees Persoonlijke effectiviteit p. 81 t/m 92 uit Grit, R e.a. (2006) <i>Sociaal competent</i>. Groningen/Houten: Wolters-Noordhoff. (reader nummer 3). • Lees Persoonlijke effectiviteit p. 110 t/m 113 uit Geluk, W. (2010) <i>Profilieren</i>. Groningen/Houten: Noordhoff Uitgevers. (in reader nummer 4) • Neem de uitslag van de vragenlijst mee. • Neem de reader mee.
	4. Leren: van doel naar werkelijkheid Vorbereiding: • Lees Persoonlijke effectiviteit uit Geluk, W. (2010) <i>Profilieren</i>. Groningen/Houten: Noordhoff Uitgevers p. 104 t/m 109. (reader nummer 4). • Lees het artikel over de <i>regulatieve cyclus</i> (reader nummer 6). • Lees <i>Studievaardigheden</i> (4.3, 4.4, 4.5). • Neem de reader en de te bestuderen boeken mee.
	5. Leren: in de opleiding Vorbereiding: • Lees Hoofdstuk 1 uit <i>Effectief handelen</i> en bijlage 2. • Maak uit het boek (bijlage 2) of op internet tenminste een leerstijltest van Kolb en neem de resultaten mee. Zie bijv. www.thesis.nl/kolb of www.123test.nl/studie. • Bestudeer de <i>studiegids</i> en het <i>Deel uit het opleidingsplan hbo-pedagoog</i> (reader nummer 1). • Neem de te bestuderen boeken en de studiegids mee.
	6. Reflectie: onderzoeken van eigen gedrag Vorbereiding: • Lees hoofdstuk 2 en 3 en bijlage 3 uit <i>Effectief handelen</i>. • Maak opdracht 2.1 uit <i>Effectief handelen</i> (p. 36) en neem je aantekeningen mee. • Beschrijf een recente, concrete situatie waarin je je heel prettig of juist onprettig voelde (een betekenisvolle situatie) in een 1/2 A4 en neem dit mee. • Lees <i>Studievaardigheden</i> (4.7). • Neem de reader en de te bestuderen boeken mee.
	7. Reflectie: verslaglegging en portfolio Vorbereiding: • Lees hoofdstuk 7 en 8 uit <i>Effectief handelen</i>. • Neem je leerdoel m.b.t. effectief en efficiënt werken, het bijbehorende actieplan en je aantekeningen van de uitvoering van je actieplan tot nu toe (logboek) mee. • Lees de modulebeschrijving van <i>B1.07 Portfolio</i> en de handleiding van het portfolio (te vinden op Eduweb) door.

C1.01 Opvoeding

Modulenaam	Opvoeding
Modulenummer	C1.01
Studiepunten	4
College-uren	7
Omschrijving	Wat is opvoeden eigenlijk en waar is het op gericht? Is christelijk opvoeden anders dan 'gewoon' opvoeden? Weten we wat een 'goede' opvoeding is? En kijken we dan vooral naar de praktijk of hebben we ook wat aan de wetenschap? Deze vragen komen onder meer aan bod in deze inleidende module. Verder zal aandacht worden besteed aan de mogelijkheid en noodzakelijkheid van opvoeden en aan verschillende opvoedingsdoelen, opvoedingstaken en opvoedingsstijlen. Tenslotte besteden we aandacht aan enkele belangrijke opvoedingsmiddelen en de verschillende opvoedingsmilieus waarbinnen wordt opgevoed. Deze module wil studenten helpen bij het ontwikkelen van een eigen pedagogische visie en de uitgangspunten die daaraan ten grondslag liggen.
Relatie met andere modules	Beroepslijn jaar 1, periode 1. Themalijn jaar 1, periode 1.
Moduledoelen	Aan het eind van deze module: 1. kun je het begrip 'opvoeden' analyseren volgens de opvattingen van enkele invloedrijke pedagogen 2. kun je de essenties van christelijk opvoeden benoemen; 3. kun je de vier belangrijkste kenmerken van een goede pedagogische relatie benoemen, deze uitleggen en hun onderlinge verhouding beschrijven; 4. kun je verschillende visies m.b.t. de noodzaak van opvoeden noemen en toelichten 5. kun je uitleggen welke factoren (christelijk) opvoeden mogelijk maken; 6. kun je voorbeelden geven van zowel intrinsieke als extrinsieke opvoedingsdoelen en deze uitleggen 7. kun je een aantal opvoedingsmiddelen benoemen en uitleggen hoe deze toegepast moeten worden om effectief te zijn; 8. kun je de belangrijkste opvoedingstaken noemen en uitleggen; 9. kun je vier opvoedingsstijlen noemen, uitleggen en de effecten ervan op de het kind/de jongere aangeven; 10. kun je van de verschillende opvoedingsmilieus zowel kenmerken, verschillen als de onderlinge relaties beschrijven.
Literatuur	<i>Reader</i> met teksten uit de volgende boeken: • Horst, W. ter (2002). <i>Onderwijzen is opvoeden</i>. Kampen: Kok • Horst, W. ter (2008). <i>Christelijke pedagogiek als handelingswetenschap</i>. Kampen: Kok. • Imelman, J.D. (1995). <i>Theoretische pedagogiek</i>. Nijkerk: Intro • Langeveld, M.J. (1945). <i>Beknopte theoretische pedagogiek</i>. Groningen: Wolters-Noordhoff • Molen, IJ, van der (1994). <i>Opvoedingstheorie en opvoedingspraktijk</i>. Groningen: Wolters-Noordhoff. • Becker, A. (2012). <i>Inleiding in de pedagogiek</i>. Assen: van Gorcum. • Blaauwendraat, E.: <i>belonen en straffen</i>. Uitgave Driestar Educatief. <i>Boek</i>: • Opvoeden, gave en opgave. Essenties van christelijk opvoeden (2014). Uitgave Driestar Educatief.

Verantwoording studiepunten	Totaal: 112 uur (= 4 EC) Colleges: 20 uur Literatuur: 75 uur Tentamen: 15 uur
Aanwezigheidsplicht	Er is geen aanwezigheidsplicht.
Verdeling colleges	1. Wat verstaan we onder opvoeden? <u>Voorbereiding</u> <i>Reader:</i> - Imelman: Het begrip 'opvoeding' als taalprobleem' (hoofdstuk 2) en 'Opvoeding: een welomschreven vorm van omgang' (hoofdstuk 3). - Becker: De vier basisdimensies van opvoeden (par. 1.3) <i>Boek</i> - Opvoeden, gave en opgave: hoofdstuk 1 2. De opvoedingsrelatie <u>Voorbereiding</u> <i>Reader:</i> - Van der Molen: Gezag, macht, gehoorzaamheid (par. 1.3) - ter Horst: 'Liefde' <i>Boek:</i> - Opvoeden, gave en opgave: hoofdstuk 2 3. Noodzaak en mogelijkheid van de opvoeding <u>Voorbereiding</u> <i>Reader:</i> - Van der Molen: naturalistische opvattingen (par. 2.1 t/m 2.3) en idealistische opvattingen (par. 3.1 t/m 3.5) - Langeveld: par. 37-39 4. Opvoedingsdoelen <u>Voorbereiding</u> <i>Reader:</i> - Langeveld: 'Doel, noodzaak en mogelijkheid der opvoeding' (par. 34-36, 40, 42 en 43) - Becker: Pedagogische opvoedingsdoelen (par. 1.4) 5. Opvoedingstaken en opvoedingsstijlen <u>Voorbereiding</u> <i>Reader:</i> - ter Horst: 'Het pedagogisch quintet' - Becker: Opvoedingsstijlen (par. 3.6) 6. Opvoedingsmiddelen <u>Voorbereiding</u> <i>Reader:</i> - Blaauwendraat: 'Belonen en straffen' 7. Opvoedingsmilieus <u>Voorbereiding</u> <i>Reader:</i> - ter Horst: 'Opvoedingssituatie' - Becker: De verschillende opvoedmilieus (par. 3.3; 3.4 en 3.5) <i>Boek:</i> - Opvoeden, gave en opgave: hoofdstuk 4
Toetsing	Schriftelijke kennistoets Waardering: cijfer

C1.02 Praktijkonderzoek 1

Modulenaam	Praktijkonderzoek 1
Modulenummer	C1.02
Studiepunten	2 (56 studie-uren)
College-uren	4
Omschrijving	Er wordt veel gedaan in de zorg voor jeugd en ondersteuning van opvoeders, maar werkt dat ook? En kan de praktijk worden verbeterd? Deze vragen brengen je op het vlak van praktijkonderzoek, waarbij op systematische wijze gezocht wordt naar antwoorden op vragen vanuit de eigen beroepspraktijk. Praktijkonderzoek heeft verbetering van de praktijk als doel. In deze module maak je kennis met de onderzoekscyclus van praktijkonderzoek (met name de fases oriënteren, richten, plannen) en denk je na over praktijkproblemen en mogelijke onderzoeksvragen vanuit het pedagogisch werkveld.
Relatie met andere modules	Inhoudelijke afstemming met B1.01 (Werkt aan eigen ontwikkeling) - In die module worden de kennis en vaardigheden van de module Praktijkonderzoek 1 toegepast.
Moduledoelen	Aan het eind van deze module: 1. kun je beschrijven wat praktijkonderzoek is 2. kun je verschillende soorten en spelregels van onderzoek benoemen 3. kun je technieken gebruiken om een praktijkprobleem te verkennen 4. kun je heldere onderzoeksdoelen en -vragen formuleren 5. weet je hoe je een literatuurstudie kunt uitvoeren 6. heb je inzicht in de onderzoekscontext van zorg- en welzijnsorganisaties.
Literatuur	Donk, C. van der & Lanen, B. van (2015). <i>Praktijkonderzoek in zorg en welzijn</i> . Bussum: uitgeverij Coutinho.
Verantwoording studiepunten	Totaal = 2 x 28 = 56 uur Colleges = 4 x 2,5 = 10 uur Literatuur = 30 uur Tentamen = 15 uur
Aanwezigheidsplicht	Tijdens de colleges wordt actieve participatie verwacht. Er is geen aanwezigheidsplicht.
Verdeling colleges	1. Inleiding op praktijkonderzoek • Voorbereiding: lees hoofdstuk 1
	2. Probleem verkennen • Voorbereiding: lees hoofdstuk 3
	3. Onderzoeksvragen en literatuurstudie • Voorbereiding: lees hoofdstuk 4, formuleer een onderzoeksvraag voor een praktijkprobleem dat jij interessant vindt.
	4. Zorg- en welzijnsorganisaties als onderzoekscontext • Voorbereiding: lees hoofdstuk 2
Toetsing	Tentamen (waardering: cijfer)

Periode 2

T1.02 Jeugd van tegenwoordig

Modulenaam	Jeugd van tegenwoordig
Modulenummer	T1.02
Studiepunten	4
College-uren	8
Omschrijving	Sinds mensenheugenis wordt er door ouderen geklaagd over 'de jeugd van tegenwoordig'. Maar wat valt er dan te klagen? Bestaat er zoiets als 'de jeugd'? En zo ja, wat verstaan we daar dan onder? En als er dan zoiets als een jeugdcultuur bestaat, hoe is die dan ontstaan en welke kenmerken heeft zij? Is er sprake van één jeugdcultuur of zijn er verschillende? Het zijn onder andere deze vragen die in deze module centraal staan. Daarnaast zoomen we in op de jongste generatie. Deze generatie lijkt te verschillen van de generaties voor hen. Zij leeft intens en is gefascineerd door uiterlijke kicks en netwerken. De meeste tieners van nu zijn opgevoed in vrijheid en voorspoed. En door een grote mondigheid lijkt het kind al bijna volwassen. Toch worstelt een deel van deze jongeren met problemen en wordt de roep om meer waarden en normen steeds groter. Krijgen jongeren teveel vrijheid van de ouders? Op welke manieren kunnen opvoeders waarden en normen overdragen en zo bijdragen aan gewetensvorming? Welke knelpunten komen zij daarbij tegen? Dit zijn vragen die in het vervolg van deze module de aandacht vragen.
Relatie met andere modules	Er is een inhoudelijke samenhang met 'Waarde(n)volle pedagogiek' (themalijn jaar 1, per. 1); 'Opvoeding' (cursuslijn jaar 1, per. 1); 'Ouders helpen met ontwikkelingsstimulering' (beroepslijn jaar 1, per. 2) en 'Ontwikkeling van het kind' (cursuslijn jaar 1, per. 2).
Moduledoelen	Aan het eind van de module: 1. kun je het begrip 'jeugdcultuur' omschrijven en aangeven welke functies en kenmerken jeugdculturen hebben en welke factoren hebben bijgedragen tot het ontstaan van jeugdcultuur; 2. kun je een beschrijving geven van de geschiedenis van de jeugdcultuur sinds het begin van de 20^e eeuw; 3. kun je het generatiebegrip toelichten en duidelijk maken hoe generatieconflicten kunnen ontstaan; 4. kun je de kenmerken zijn van de huidige generatie jongeren benoemen en duidelijk maken hoe zij 'seismografen van de tijdgeest' zijn; 5. heb je kennis over de leefstijl van jongeren v.w.b. eet- en beweegpatronen en mediagebruik, roken, alcoholgebruik, drugsgebruik en seksueel gedrag; 6. kun je aangeven wat de betekenis is van het geweten bij de morele opvoeding van jongeren; 7. weet je welke factoren van invloed zijn op het morele handelen; 8. kun je aangeven welke opvoedingsfactoren van invloed zijn op de gewetensvorming; 9. kun je een viertal theorieën beschrijven en beoordelen m.b.t. gewetensvorming; 10. kun je aangeven hoe de morele ontwikkeling verloopt volgens de theorieën van Piaget en Kohlberg; 11. kun je een vijftal knelpunten noemen bij de morele vorming van hedendaagse jongeren en daarvoor oplossingen aandragen; 12. ben je in staat om d.m.v. een empirisch onderzoek de leefwereld van jongeren in kaart te brengen en daarvan verslag te doen.

Literatuur	<u>Boeken</u> - Bakker, N., Noordman, J., Rietveld-van Wingerden, M. (2010). <i>Vijf eeuwen opvoeden in Nederland</i>. Assen: van Gorcum. (2^e herziene druk). ISBN 978 90 232 4613 8. - Dijk, E.J. van (2011). <i>De hunkerende generatie</i>. Utrecht: De Banier. ISBN 978 90 336 3068 2 <u>Download</u> - Looze, M. de; Dorsselaer, S., e.a. (HBSC 2013). <i>Gezondheid, welzijn en opvoeding van jongeren in Nederland</i>. Uitgave: Trimbosinstituut. ISBN:978-90-5335-914-3. www.trimbos.nl <u>Reader met teksten uit de volgende boeken:</u> - Malschaert, H. en M. Traas, (2007). <i>Werkboek jeugdcultuur</i>. Baarn: H/B uitgevers. ISBN 978 90 5574 3438 - Spangenberg, F. en M. Lampert, (2009). <i>De grenzeloze generatie</i>. Amsterdam: Nieuw Amsterdam Uitgevers. ISBN 978 90 468 0674 6 - Dijk, E.J. van (2015). <i>Oefenen in verlangen</i>. Utrecht: De Banier. ISBN 978 94 627 82259 - Hop, L. en Delver, B. (2009). <i>De WIFI-generatie. De jeugd op het mobiele internet</i>. Zutphen: Nationale Academie Voor Media en Maatschappij in samenwerking met HUB uitgevers. - Kroon, T. (2014). <i>De morele intuïtie van kinderen</i>. Amsterdam: SWP. ISBN 978 90 8850 532 4 - Bikker, F. en W. ter Horst e.a (1996). <i>Kinderspel en mensenwerk</i>. Kampen: Kok ISBN 90-297-1410-7 - Godot, E.A. (2003). <i>Hoezo pedagogisch?</i>. Amsterdam: SWP. ISBN 90-6665-508-9
Verantwoording studiepunten	Vorbereiding en deelname colleges: 18 uur Uitwerken opdracht: 46 uur Bestudering literatuur: 36 uur Vorbereiding kennistoets (deeltoets): 12 uur Totaal: 112 uur (4 EC)
Aanwezigheidsplicht	Er is geen aanwezigheidsplicht.
Verdeling colleges	1. Jeugdcultuur: definiëring, ontstaan, kenmerken en functies <u>Vorbereiding</u> Reader: blz. 3-24 - Malschaert Hoofdstuk 1 (jeugdcultuur) en hoofdstuk 2 (jeugdstijlen, gedeeltelijk) 2. Geschiedenis van de jeugdcultuur <u>Vorbereiding</u> Boek: - Vijf eeuwen opvoeden in Nederland: Jeugdbeweging en jeugdcultuur (Hoofdstuk 7, blz. 357-390) 3. Leefstijl en opvoeding van 'de jeugd van tegenwoordig' (1) <u>Vorbereiding</u> Reader: "De grenzeloze generatie": hoofdstuk 1,3 en 4 "Oefenen in verlangen": hoofdstuk 11 t/m 15 Boek "De hunkerende generatie": hoofdstuk 1 t/m 6; 10 t/m 12 4. Leefstijl en opvoeding van 'de jeugd van tegenwoordig' (2) <u>Vorbereiding</u> Download: M. de Looze e.a.: Gezondheid, welzijn en opvoeding van jongeren in Nederland: deel 1, hoofdstuk 4; deel 2, hoofdstuk 6 "De hunkerende generatie": hoofdstuk 7 t/m 9

	<i>Reader</i> • “De WIFI-generatie”: hoofdstukken 4 t/m 6 en 8.1
	5. Leefstijl en opvoeding van ‘de jeugd van tegenwoordig’ (3) <u>Voorbereiding</u> <i>Download:</i> • M. de Looze e.a.: Gezondheid, welzijn en opvoeding van jongeren in Nederland: deel 1, hoofdstuk 7,8; deel 2, hoofdstuk 3,4,5 en 7
	6. Morele opvoeding van de ‘jeugd van tegenwoordig’ (1) <u>Voorbereiding</u> <i>Reader</i> • “De morele intuïtie van kinderen”: Hoofdstuk 10,11.1 t/m 11.5
	7. Morele opvoeding van de ‘jeugd van tegenwoordig’ (2) <u>Voorbereiding</u> <i>Reader</i> • “De morele intuïtie van kinderen”: Hoofdstuk 8.1 t/m 8.5 • Aanvullende tekst (wordt tijdens college uitgedeeld)
	8. Morele opvoeding van de ‘jeugd van tegenwoordig’ (3) <u>Voorbereiding</u> <i>Reader</i> • Fleur Bikker: hoofdstuk 3 (morele opvoeding) • Godot: hoofdstuk 2 (door de vingers)
Toetsing	• Praktijkopdracht: empirisch onderzoek naar leefwereld en leefstijl van jongeren (2 EC) (waardering: o/v/g) • Kennistoets (deeltoets) (2 EC) (waardering: cijfer)

B1.02 Beroepslijn – Begeleiden van jeugdigen

Modulenaam	Beroepslijn – Begeleiden van jeugdigen
Modulenummer	B1.02
Studiepunten	3
College-uren	7
Omschrijving	Jeugdigen zijn overal te vinden. Op straat, in de klas, op de jeugdvereniging, in de bioscoop of bij uitgaansgelegenheden. En opgroeien doen ze allemaal, maar helaas hebben ze niet allemaal een veilige opvoedingssituatie. In gezinnen of in wijken kunnen veel problemen spelen. Sommige jongeren groeien vanwege hun gezinssituatie op in pleeggezinnen of residentiële huizen. In deze beroepslijn gaat het om de beroepstaak 'Begeleiden van jeugdigen'. In deze module oefen je het contact maken met jeugdigen en het omgaan met jeugdigen op open, toegankelijke en authentieke manier. Hoe kunnen we ze helpen bij opgroeien? Hoe kunnen we hun eigen kracht bevorderen? We moeten een veilige omgeving creëren en hun rechten en eigen kracht respecteren.
Relatie met andere modules	• Samenhang en inhoudelijke afstemming met T1.02 Jeugdcultuur • Samenhang en inhoudelijke afstemming met C1.03 Ontwikkeling van het kind
Moduledoelen	Aan het eind van deze module: 1. weet je wat de beroepstaak 'Begeleiden van jeugdigen' in verschillende contexten inhoudt; 2. ben je in staat om contact te maken en te onderhouden met jeugdigen vanuit een belangstellende, betrokken, positieve en respectvolle grondhouding; 3. ben je in staat een veilige omgeving te creëren waarin een open gesprek over ervaringen en opvattingen van jongeren plaats kan vinden; 4. ben je in staat diverse gesprekstechnieken toe te passen afgestemd op de situatie waarin de jongere zich bevindt; 5. weet je wat de socratische methode inhoudt, wat het doel van deze methode is en kun je deze methode toepassen in gesprekken met jongeren; 6. weet je welke interventies kunnen worden toegepast zowel bij adequaat als inadequaat gedrag van jongeren en kun je deze doeltreffend inzetten; 7. weet je welke fasen in een leefgroep zijn te onderscheiden en kun je kenmerken van deze fasen benoemen; 8. weet je hoe het puntensysteem als voorbeeld van een veel gebruikt feedbacksysteem) wordt toegepast en kun je discussiepunten en vooroordelen van dit systeem noemen; 9. weet je wat de functie en beperkingen van regels in een leefgroep zijn, hoe regels het beste geformuleerd kunnen worden en hoe deze zich verhouden tot rechten, vrijheden, verplichtingen, verboden en afspraken.
Literatuur	Boeken: • Slot, N.W., en Spanjaard, H.J.M. (2015). <i>Competentievergroting in de residentiële jeugdzorg, deel HBO</i>. Amersfoort: ThiemeMeulenhoff. • Delfos, M.F. (2010). <i>Ik heb ook wat te vertellen! Communiceren met pubers en adolescenten</i>. Amsterdam: SWP.

	In reader Beroepslijn jaar 1: • Beek, F. van, Hameetman, M., Meerdink, J. (1999). <i>Dat ik niet alleen hun werk ben. Trends in 'kinder kwaliteitscriteria' over de (semi-)residentiële hulpverlening</i>. Utrecht: SWP (p. 1-69) • Snel, M. Koeter, L., Jansen, I. (2010). Kernkwaliteiten van de jeugdzorgwerker. Uit: <i>Landelijk uitstroomprofiel Jeugdzorgwerker</i>. Sectorraad HSAO.
Verantwoording studiepunten	Totaal = 3 x 28 = 84 uur Colleges = 7 x 2,5 = 17,5 uur Literatuur = 25 uur Vaardigheidsoopdrachten = 25 uur Vorbereiding toets = 16,5 uur
Aanwezigheidsplicht	Gezien het praktische karakter van de colleges en de samenwerkingsopdrachten zijn de bijeenkomsten van de beroepslijn verplicht. Een actieve participatie van elke student wordt als vanzelfsprekend gezien.
Verdeling colleges	1. Begeleiden van jeugdigen: introductie, toelichting opdrachten <u>Vorbereiding</u> Boek Competentievergroting in de residentiële jeugdzorg, hoofdstuk 1. <i>Reader beroepslijn jaar 1</i> De inleiding uit: <i>Dat ik niet alleen hun werk ben.</i> (p. 76 en 77) 2. Grondhoudingsaspecten <u>Vorbereiding</u> Boeken • Competentievergroting in de residentiële jeugdzorg, Hoofdstuk 4.3 • Ik heb ook wat te vertellen, hoofdstuk 4 <i>Reader</i> Kernopgaven jeugdzorgwerker (p. 144-146) 3. Gesprekstechnieken (1) <u>Vorbereiding</u> Boeken • Competentievergroting in residentiële jeugdzorg, hoofdstuk 4.6 en 4.7 • Ik heb ook wat te vertellen, hoofdstuk 5 en 7 4. Gesprekstechnieken (2) <u>Vorbereiding</u> Boeken • Ik heb ook wat te vertellen, hoofdstuk 6 • Competentievergroting in de residentiële jeugdzorg, hoofdstuk 3 <i>Reader</i> <i>Dat ik niet alleen hun werk ben</i>, deel 1 (p. 78-113) 5. Interventies bij jeugdigen <u>Vorbereiding</u> Boek Competentievergroting in de residentiële jeugdzorg, hoofdstuk 6 en 7

	6. Feedbacksystemen en regels <u>Voorbereiding</u> <i>Boek</i> Competentievergroting in residentiële jeugdzorg, hoofdstuk 8 en 9
	7. Motiverende gespreksvoering (gastcollege) <u>Voorbereiding</u> Geen.
Toetsing	1. Vaardigheidsopdrachten (waardering: o/v/g) 2. Schriftelijk tentamen (waardering: cijfer) 3. Leerverslag voor portfolio (valt niet onder de toetsing) Je houdt een persoonlijk logboek beroepslijn bij waarin je je activiteiten, waarnemingen, reflecties bijhoudt met betrekking tot de beroepstaak.

C1.03 Ontwikkeling van het kind

Modulenaam	Ontwikkeling van het kind
Modulenummer	C1.03
Studiepunten	5
College-uren	10
Omschrijving	Hoe kan het dat het ene kind zo makkelijk vrienden maakt en het ander kind niet? Wanneer gaan kinderen eigenlijk kruipen en lopen? Hoe ontwikkelt de identiteit zich? Van hbo-pedagogen wordt verwacht dat zij weten hoe de ontwikkeling op sociaal, emotioneel en cognitief gebied verloopt. Hoe verlopen deze ontwikkelingen meestal, welke variaties in de ontwikkeling zijn nog normaal en welke zijn zorgelijk? Dergelijke vragen horen bij het vakgebied van de ontwikkelingspsychologie. In deze module wordt de ontwikkeling van baby's, peuters, kleuters, schoolkinderen, pubers en adolescenten bestudeerd. Theorieën worden steeds gekoppeld aan de (opvoedings)praktijk. De (on)mogelijkheden om de ontwikkeling te stimuleren zal ook steeds bekeken worden. Op welke manier kunnen opvoeders het beste op de ontwikkeling inspelen? In de colleges zal de nadruk liggen op verdieping, toepassing en actualiteit. De aangegeven literatuur wordt daarbij bekend verondersteld.
Relatie met andere modules	De kennis die is opgedaan in de module Ontwikkeling van het kind wordt o.a. toegepast in de module B2.01 (beroepslijn preventieve activiteiten). Inhoudelijke samenhang met de module T1.02 Jeugd van tegenwoordig.
Moduledoelen	Aan het eind van de module: 1. kun je verschillende theorieën over de ontwikkeling van jeugdigen beschrijven; 2. kun je de manier waarop de ontwikkeling van kinderen en jeugdigen op verschillende ontwikkelingsgebieden verloopt beschrijven met behulp van verschillende theorieën over de ontwikkeling van jeugdigen en op grond van observaties en/of gesprekken in de praktijk; 3. ben je in staat om de "normale" ontwikkeling van de "afwijkende" ontwikkeling van kinderen en jeugdigen te onderscheiden op grond van vergelijking van concrete beschrijvingen van ontwikkeling en verschillende theorieën over de ontwikkeling van jeugdigen; 4. kun je aangeven aan op grond van verschillende theorieën over de ontwikkeling van jeugdigen op welke manieren opvoeders de ontwikkeling kunnen stimuleren.
Literatuur	Bil, M. de en Bil, P. de (2013). <i>Praktijkgerichte ontwikkelingspsychologie</i> . Soest: Uitgeverij Nelissen ISBN 9789024417360. Versterk (2010), Voor- en vroegschoolse educatie, Sardes, Utrecht (via Eduweb te downloaden)
Verantwoording studiepunten	Totaal= 5 x 28 = 140 uur Colleges = 10 x 2,5 = 25 uur Literatuur = 65 uur Opdrachten = 35 uur Tentamen = 15 uur
Aanwezigheidsplicht	Er is geen aanwezigheidsplicht, maar aangezien er tijdens de colleges ook verdere toepassingen worden besproken die relevant zijn voor het

	beroep van hbo-pedagoog, wordt aanbevolen aan de colleges deel te nemen.
Verdeling colleges	1. Ontwikkelingspsychologie Vorbereiding: lezen hoofdstuk 1 (Praktijkg. ontwik.) 2. Een veilige basis Vorbereiding: lezen hoofdstuk 2 (Praktijkg. ontwik.) 3. Het kind en de wereld Vorbereiding: lezen hoofdstuk 3 en 4 (Praktijkg. ontwik.) 4. Communiceren en begrijpen Vorbereiding: lezen hoofdstuk 5 en 6 (Praktijkg. ontwik.) 5. Samen met anderen 1 (kinderen) Vorbereiding: lezen hoofdstuk 7, 8, 9 (Praktijkg. ontwik.) 6. Toepassen ontwikkelingsstimulering: VVE Vorbereiding: Voor- en vroegschoolse educatie p. 9-56 7. Puberteit 1 Vorbereiding: lees hoofdstuk 10, 11 en 12 (Praktijkg. ontwik.) 8. Puberteit II Vorbereiding: herlees hoofdstuk 10, 11 en 12 (Praktijkg. ontwik.) 9. Samen met anderen 2 (jongeren) Vorbereiding: lees hoofdstuk 13, 14 en 15 (Praktijkg. ontwik.) 10. Werk en maatschappij Vorbereiding: lees hoofdstuk 16 en 17 (Praktijkg. ontwik.)
Toetsing	• Tentamen (waardering: cijfer) • Opdracht ontwikkelings(stimulering)beschrijving (waardering: o/v/g) De uitgewerkte toetsingsopdracht (incl. beoordelingsaspecten) staat op Eduweb

Periode 3

T1.03 Mensenkinderen

Modulenaam	Mensenkinderen
Modulenummer	T1.03
Studiepunten	4
College-uren	7
Omschrijving	Opvoeders gaan vaak onbewust en impliciet uit van een mens- en kindbeeld. Dit beeld heeft pedagogische consequenties: het beïnvloedt het pedagogisch denken en handelen. Daarom is bewustwording van het eigen mens- en kindbeeld en dat van andere opvoeders voor de (toekomstige) hbo-pedagoog van wezenlijk belang. In deze module komt de relatie tussen mens- en kindbeeld enerzijds en het opvoeden anderzijds nadrukkelijk aan de orde. Verder zal worden ingezoomd op diverse mens- en kindbeelden in verleden en heden. Met name het bijbels mens- en kindbeeld en de pedagogische consequenties daarvan krijgen nadrukkelijk aandacht. De vraag hoe in de pedagogische hulpverlening de (eigen) visie op het kind/de jongere een rol kan spelen zal in deze module eveneens aan de orde komen.
Relatie met andere modules	Beroepslijn - door het besef dat een ieder handelt vanuit een mens/kindbeeld, kan er bewuster een keuze gemaakt worden en van daaruit ook het handelen als professional beter verantwoord worden.
Moduledoelen	Aan het eind van de module: 1. kun je mensbeelden omschrijven en toelichten volgens de ordening van Kwant; 2. kun je de wederzijdse relatie uitleggen tussen pedagogie(k) en antropologie; 3. kun je kindbeelden plaatsen in historisch perspectief; 4. kun je actuele kindbeelden beschrijven en de pedagogische consequenties daarvan aangeven; 5. kun je het Bijbels mens- en kindbeeld beschrijven en de pedagogische consequenties ervan aangeven; 6. kun je verschillen noemen tussen christelijke en seculiere hulpverlening; 7. kun je enkele visies beschrijven m.b.t. de relatie tussen (christelijk) geloof en hulpverlening en je eigen mening hieromtrent beargumenteren.
Literatuur	<u>Reader met teksten van:</u> - Koops, W. (2000), <i>Gemankeerde volwassenheid</i>, Houten: Bohn Stafleu en van Loghum. ISBN 90 313 3417 0. - Dasberg, L. (1975), <i>Grootbrengen door kleinhouden</i>, Meppel: Boom. - Willemsen, A (1997). Een middeleeuws kind. <i>Madoc</i>, 4, 195-203. - Oosterwijk, S. (1997). De plaats van het kind in de middeleeuwse kunst. <i>Madoc</i>, 4, 214-225. - Kwant, R.C. (1973), <i>Mensbeelden, filosofie in een pluriforme samenleving</i>. Alphen a/d Rijn: Samsom. - Koops, W, Levering, B. Winter, M. de (2007), <i>Het kind als spiegel van de beschaving</i>. SWP - Meijer, W.A.J. (2003). <i>Perspectieven op mens en opvoeding</i>. Baarn: H/Buitgevers. - Scheepmaker, M.P.C., P.B.A ter Veer (red.)(2005), <i>Kindbeelden</i>. In: Justitiële verkenningen, jrg. 31, nr. 5. Den Haag: Boom juridische uitgevers - Golverdingen, M. (1995), <i>Mens in beeld</i>. Leiden: Groen en Zoon.

	• Velema, W.H. (1993), <i>Het Bijbels mensbeeld in de zorgverlening</i>, In Perspectief. • Ouweneel, W.J. (1997), <i>Hart en Ziel</i>. Amsterdam: Buijten & Schipperheijn. Blz. 134-138. • Stichting de Hoop, 'Met ontferming bewogen'. Zorgvisie van de Hoop. www.dehoop.org downloads. • Eleos (2010) <i>Geloof en hulpverlening</i> binnen Eleos
Verantwoording studiepunten	Totaal = 4 x 28 = 112 uur Colleges: 7 x 2,5 = 17,5 uur Literatuur: 80 uur Tentamen: 32 uur
Aanwezigheidsplicht	Er is geen aanwezigheidsplicht.
Verdeling colleges	1. Kindbeelden en de relatie met opvoeding <u>Voorbereiding</u> • Kwant: Het naderend einde van de mensbeeldverzuiling 2. Kindbeelden: twee perspectieven <u>Voorbereiding</u> • Meijer: Perspectieven op de opvoeding 3. Kindbeelden in historisch perspectief <u>Voorbereiding</u> • Annemarieke Willemsen: Een middeleeuws kind • Sophie Oosterwijk: de plaats van het kind in de middeleeuwse kunst • Lea Dasberg: Grootbrengen door kleinhouden • Koops: Gemankeerde volwassenheid 4. Actuele kindbeelden in relatie tot opvoeding (1) <u>Voorbereiding</u> • Delfos: De schoonheid van het verschil • Brinkgreve: Het angstaanjagende kind • Weijers: Mondige kinderen 5. Actuele kindbeelden in relatie tot opvoeding (2) <u>Voorbereiding</u> • Sikkema: Het kind als consument • Van Nijnatten: Het kind als communicatieve partner • Willems: Het kindbeeld in het Verdrag inzake de Rechten van het Kind 6. Bijbels kindbeeld in relatie tot de opvoeding <u>Voorbereiding</u> • Golverdingen: Enkele hoofdlijnen van een bijbels-reformatorische antropologie 7. Mensbeeld en hulpverlening <u>Voorbereiding</u> • Ouweneel: psychologie en christendom; de christen en de psychotherapie • Velema: Het Bijbels mensbeeld in de zorgverlening • Voorwinden: Geloof en hulpverlening binnen Eleos • Koopmans: Met ontferming bewogen. De identiteit van 'De Hoop'.
Toetsing	Kennistoets (waardering: cijfer)

B1.03 Beroepslijn – Opvoeders helpen bij eenvoudige problematiek

Modulenaam	Beroepslijn – Opvoeders helpen bij eenvoudige problematiek
Modulenummer	B1.03
Studiepunten	4
College-uren	6
Omschrijving	Elke ouder heeft af en toe opvoedingsvragen. Pedagogen begeleiden opvoeders in het zoeken naar antwoorden. Het juiste antwoord kan immers verschillen per kind en gezin. Je zoekt samen met de ouders naar de juiste oplossing voor dat specifieke gezin in die specifieke situatie, waardoor opvoedingscompetentie en zelfvertrouwen toenemen. De manier kan variëren van opvoedspreekuren, huisbezoeken of telefonische spreekuren tot online voorlichting en advies. De beroepstaak 'Opvoeders helpen een eenvoudig pedagogisch probleem op te lossen' wordt geoefend in deze periode aan de hand van opdrachten, gesprekssimulaties en reflectie daarop.
Relatie met andere modules	Samenhang en inhoudelijke afstemming met C1.04 Opvoedingsondersteuning. Samenhang en inhoudelijke afstemming met C1.05 Gespreksvaardigheden. Ervaringen die opgedaan zijn in de opvoedingssituaties tijdens de Praktijkoriëntatie vormen naast de literatuur ook input voor deze module.
Moduledoelen	Aan het eind van deze module: 1. ben je in staat om ouders bij eenvoudige pedagogische vragen te begeleiden in een adviesgesprek volgens het stap voor stap model; 2. kun je evalueren en reflecteren op je eigen gedrag in een begeleidingsgesprek met een ouder; 3. kun je vanuit een professionele houding adequaat antwoord geven op een online opvoedingsvraag; 4. kun je gemaakte keuzes verantwoorden op grond van relevante kennis (pedagogisch, methodisch, communicatieprocessen).
Literatuur	• Keuze uit: Uittenbogaard, B.P. (2009). <i>Stap voor stap methode 1</i>. Amsterdam: Uitgeverij SWP. ISBN 9789088502323 of Uittenbogaard, B.P. (2007). <i>Stap voor stap methode 2</i>. Amsterdam: Uitgeverij SWP. ISBN 9789066658325. of Uittenbogaard, B.P. & Steentjes, L. (2011). <i>Stap voor stap methode 3</i>. Amsterdam: Uitgeverij SWP. ISBN 9789066653146. Elk boek behandelt een andere leeftijd: stap voor stap 1 (0-6), stap voor stap 2 (6-12), stap voor stap 3 (12-18) • Marga Burggraaff-Huiskes (2016). <i>Opvoedingsondersteuning als bijzondere vorm van preventie</i>. Coutinho: Bussum. ISBN 9789046902684. P. 204 t/m 228. Reader In gesprek (zie ook C1.06). Reader beroepslijn met: • <i>Voor- en nadelen</i>. Verkregen op 30 mei 2011 van http://www.nji.nl/smartsite.dws?id=116333

	• <i>Online opvoedingsondersteuning voor Marokkaans-Nederlandse ouders</i>. Verkregen op 30 mei 2011 van http://www.kenniscentrumpsiychologie.nl/Nieuws/Online-opvoedingsondersteuning-voor-Marokkaans-Nederlandse-ouders.html • <i>Competenties en randvoorwaarden voor online opvoedingsondersteuning</i>. Verkregen op 30 mei 2011 van http://www.nji.nl/eCache/DEF/1/12/476.html • <i>Online adviezen voorbeelden</i>. Verkregen op 30 mei 2011 van http://www.ouders.nl/
Verantwoording studiepunten	Totaal = 4 x 28 = 112 uur Colleges: 6 x 2,5 = 15 uur Literatuur: 40 uur Opdrachten: 55 uur
Aanwezigheidsplicht	Gezien het praktische karakter van de colleges en de samenwerkingsopdrachten zijn de bijeenkomsten van de beroepslijn verplicht. Een actieve participatie van elke student wordt als vanzelfsprekend gezien.
Verdeling colleges	1. Beroepstaak: opvoeders helpen een eenvoudig pedagogisch probleem op te lossen Vorbereiding: • Bestudeer <i>Stap voor stap 1, 2 of 3</i> • (her) lees <i>Opvoedingsondersteuning als bijzondere vorm van preventie</i> (p. 204 t/m 228) • Schrijf een half A-4 over welke opvoedvragen je in de praktijk tegen bent gekomen (bijvoorbeeld in de praktijkoriëntatie) en wat je als pedagoog zou kunnen adviseren. • Neem de te bestuderen boeken mee 2. Adviesgesprek: van voorbeelden tot aandachtspunten Vorbereiding: • Bestudeer de casus die bij dit college hoort (zie Eduweb) • Bereid een adviesgesprek voor met behulp van de Stap voor stap methode en de aandachtspunten uit <i>Opvoedingsondersteuning als bijzondere vorm van preventie</i> (p. 204 t/m 228) • Neem opname-apparatuur (video) mee. Videocamera's zijn eventueel in de mediatheek te leen (reserveer op tijd). • Neem de reader en de te bestuderen boeken mee 3. Reflecteren op adviesgesprek Vorbereiding: • Neem de videobeelden van je adviesgesprek op een dvd/geheugenstick mee • Zoek een fragment uit dat je wil laten zien en beschrijf waarom je dit wil laten zien / welke vragen je voor de medestudenten hebt. 4. Reflecteren op adviesgesprek Vorbereiding: • Neem de videobeelden van je adviesgesprek op een dvd/geheugenstick mee • Zoek een fragment uit dat je wil laten zien en beschrijf waarom je dit wil laten zien / welke vragen je voor de medestudenten hebt. 5. Online adviezen Vorbereiding: • Lees het artikel <i>Competenties en randvoorwaarden voor online opvoedingsondersteuning</i> (reader)

	• Lees <i>Voor- en nadelen</i> (reader) • Lees <i>Online opvoedingsondersteuning voor Marokkaans-Nederlandse ouders</i> (reader) • Bestudeer <i>Online adviezen voorbeelden</i> (reader) • Bestudeer opnieuw <i>Stap voor stap methode 1, 2 of 3</i> 6. Verankeren: nieuwe praktijk Vorbereiding: • Kies uit de onderstaande vragen twee vragen die je aanspreken voor de evaluatie van deze module en beantwoord deze twee vragen: ✓ Wat heb je geleerd? ✓ Welke kennis heb je opgedaan? ✓ Waar heb je meer oog voor gekregen? ✓ Welke inzichten heb je gekregen? ✓ Wat kun je nu beter dan eerder? ✓ Wie gaat er iets van merken dat je deze module gevolgd hebt en hoe? • Neem mee wat nodig is om tijdens het college een goed voorbeeld te geven van dat wat je geleerd hebt bijv. fragmenten van de opname adviesgesprek (met ouder in de praktijk), fragmenten uit het gespreksverslag.
Toetsing	1. Productopdracht reactie op een opvoedingsvraag (opdracht in tweetallen): Schrijf een reactie op online of schriftelijke vragen van ouders en geef een verantwoording van je reactie. 2. Vaardigheidsopdracht adviesgesprek (individuele opdracht met feedback van anderen): Adviseer een ouder m.b.t een veelvoorkomend opvoedingsprobleem en reflecteer op het gesprek. De uitgewerkte toetsingsopdrachten (incl. beoordelingsaspecten) staat op Eduweb. Waardering beide opdrachten: o/v/g. Voor portfolio (valt niet onder de toetsing van de module B1.03): Je houdt een persoonlijk logboek beroepslijn bij waarin je je activiteiten, waarnemingen, reflecties bijhoudt met betrekking tot de beroepstaken. Op grond van de gegevens met betrekking tot de beroepstaak van deze module ('Opvoeders helpen een eenvoudig pedagogisch probleem op te lossen') maak je een leerverslag.

C1.04 Opvoedingsondersteuning

Modulenaam	Opvoedingsondersteuning
Modulenummer	C1.04
Studiepunten	4
College-uren	7
Omschrijving	Opvoeden is een alledaagse bezigheid. Veel gaat vanzelfsprekend, maar zo nu en dan komt elke ouder voor opvoedingsvragen te staan. Vaak vinden ouders zelf een antwoord soms geholpen door hun directe omgeving. Het kan ook prettig zijn om deze vragen te bespreken met deskundige of met andere ouders die in een vergelijkbare situatie zitten. Opvoedings- of ouderondersteuning gaat om opvoeders helpen opvoeden. Het biedt de gelegenheid om informatie en/of begeleiding te krijgen bij vragen over de opvoeding van kinderen. Mocht er aanvullende en/of andere hulp nodig zijn, dan kan er ook doorverwezen worden naar andere instanties. Om opvoedingsondersteuning aan ouders vorm te geven is gedegen kennis, beheersing van diverse vaardigheden en een cliëntgerichte houding nodig. Centraal in deze module staat het professioneel handelen van de opvoedingsondersteuner: het toepassen van passende methodieken, vanuit theoretische kaders en met behulp van de juiste vaardigheden en houding.
Relatie met andere modules	- Samenhang met C1.03 (Ontwikkeling van het kind) – de normale ontwikkeling/opvoedingsopgaven - Inhoudelijke afstemming met B1.03 (Opvoeders helpen) – In deze module worden de kennis en vaardigheden van de module Opvoedingsondersteuning toegepast - Samenhang met T1.04 (Overheidsbemoeienis) – hierin worden ook hoofdstukken uit <i>Opvoedingsondersteuning als bijzondere vorm van preventie</i> gebruikt.
Moduledoelen	Met deze module wordt gewerkt aan de volgende doelen: 1. Je kent de huidige context van opvoedingsondersteuning in Nederland; 2. Je hanteert diverse theorieën die gebruikt worden bij opvoedingsondersteuning (waaronder transactionele theorie, levensloopmodel, balanstheorie, competentietheorie, sociale steun theorie, empowermenttheorie en netwerkinterventies) en theorieën die opvoedingsomgeving in kaart brengen, zoals Bronfenbrenner en community psychologie); 3. Je laat zien dat opvoedingsondersteuning aan specifieke doelgroepen (waaronder allochtone ouders en reformatische ouders) specifieke aandacht vraagt; 4. Je herkent en benoemt methoden en programma's die bij opvoedingsondersteuning gebruikt worden (zowel groepsgerichte als individuele pedagogische advisering);
Literatuur	Burggraaff-Huiskes, M., (2016, 6^e herziene druk). <i>Opvoedingsondersteuning als bijzondere vorm van preventie</i>. Bussum: Uitgeverij Coutinho. (247p) Artikelen in reader • Beekhoven, S, Ince, D., Kalthoff, H., (2008). <i>Ontwikkelingsstimulering en opvoedingsondersteuning voor allochtone kinderen en hun ouders: inventarisatie van programma's en interventies</i>. Utrecht: Nederlands Jeugdinstituut (NJI) en Sardes; Expertisecentrum Ontwikkeling,

	Opvang en Onderwijs voor 0-12 jarigen (EC O3). (Alleen conclusie, 10p) • Muynck, A, de, en Post, S. D. (2009). <i>Drempels slechten</i>. SDP Advies. (Alleen conclusie, 20p) • Pels, T., Distelbrink, M. & Tan, S. (2009). <i>Meetladder diversiteit interventies</i>. Utrecht: Verweij-Jonker Instituut. (p. 25-42)
Verantwoording studiepunten	Totaal: $4 \times 28 = 112$ Colleges $7 \times 2.5 = 17.5$ Literatuur = 65 Tentamen = 20
Toetsing	Tentamen, met onder meer enkele casussen
Verdeling colleges	1. Opvoedingsondersteuning Vorbereiding: • Bestudeer Hoofdstuk 1.
	2. Actuele ontwikkelingen Vorbereiding: • Bestudeer Hoofdstuk 2 en hoofdstuk 5. • Lees ook paragraaf 3.5 (Effectiviteit van opvoedingsondersteuning). • Vraag een opvoeder in je omgeving naar de vragen die hij/zij wel eens over opvoeden heeft en met wie hij/zij deze bespreekt. • Kijk rond op www.nji.nl/Opvoedingsondersteuning en www.nji.nl/jeugdhulp om van de actuele ontwikkelingen rond opvoedingsondersteuning en jeugdzorg op de hoogte te zijn.
	3. Theoretisch kader: Transactionele ontwikkelingstheorie, balanstheorie, levenslooptheorie, van gewone opvoedingsvragen tot problematische opvoedingsituaties Vorbereiding: • Bestudeer Hoofdstuk 3: paragrafen 3.1 en 3.2. • Denk terug aan je eigen opvoeding: hoe is je eigen opvoeding verlopen van 0-12 jaar? Welke invloeden uit jezelf, je ouders en je omgeving hebben een rol gespeeld?
	4. Theoretisch kader: Sociale steuntheorie, empowermenttheorie, competentietheorie en opvoedingsomgeving Vorbereiding: • Bestudeer Hoofdstuk 3: paragrafen 3.3 tot en met 3.6. • Neem de Stap-voor-stapmethode mee (zie beroepslijn van deze periode).
	5. Het vak opvoedingsondersteuning Vorbereiding: • Bestudeer Hoofdstuk 4. • Bezoek een CJG in je eigen regio en bevraag of bestudeer het aanbod. Neem je aantekeningen en folders mee naar het college.
	6. Diversiteit aan methoden en programma's Vorbereiding: • Bestudeer Hoofdstuk 6. • Neem de Stap-voor-stapmethode mee (zie beroepslijn van deze periode).
	7. Opvoedingsondersteuning aan speciale doelgroepen Vorbereiding: • Bestudeer de 3 artikelen uit de reader.

C1.05 Gespreksvaardigheden

Modulenaam	Gespreksvaardigheden
Modulenummer	C1.05
Studiepunten	2
College-uren	5
Omschrijving	In onze samenleving zijn er weinig beroepen waarin je niet sociaal vaardig dient te zijn. Aan een pedagoog worden echter extra eisen gesteld. Je bent bezig met het ondersteunen, coachen, adviseren, begeleiden van opvoeders en dat vraagt van een pedagoog dat je onbevooroordeeld naar de ander kunt luisteren, kunt invoelen wat de problemen voor de ander betekenen, durft door te vragen bij gevoelens, oog hebt voor non-verbale aspecten in de omgang. Daarnaast moet je technieken beheersen als kunnen luisteren, samenvatten, doorvragen, confronteren. Hiernaast dien je ook nog een aantal vaardigheden te bezitten als het gaat om verschillende gespreksvormen. In deze module zal speciaal aandacht worden besteed aan de intake en de adviesfase van een gesprek.
Relatie met andere modules	Samenhang en inhoudelijke afstemming met C1.04 (Opvoedingsondersteuning) - In de module Opvoedingsondersteuning wordt een kader geschetst waarbinnen de communicatieve vaardigheid van de module In gesprek met ouders geplaatst kan worden. Samenhang, inhoudelijke afstemming en voorwaardelijke relatie met B1.03 (begeleiden van opvoeders) - De kennis en vaardigheden die in de module In gesprek met ouders wordt opgedaan, zal nodig zijn voor het goed uitoefenen van de beroepstaak begeleiden van opvoeders in de beroepslijn.
Moduledoelen	Aan het eind van de module: 1. ben je in staat om een werkrelatie met een cliënt op te bouwen gedurende een gesprek; 2. kun je door middel van actief luisteren komen tot de kern; 3. kun je structuur in het gesprek aanbrengen passend bij de aard van het gesprek en de behoefte van de ander; 4. kun je de ander gericht, (vanuit je inhoudelijke expertise), voorstellen doen, die door die ander daadwerkelijk kunnen worden gebruikt; 5. kun je de ander zo begeleiden dat hij/zij zelf in staat is vervolgstappen vast te stellen en uit te voeren; 6. kun je het eigen handelen verantwoorden vanuit communicatietheorieën.
Literatuur	Marga Burggraaff-Huiskes (2011), Opvoedingsondersteuning als bijzondere vorm van preventie. Coutinho: Bussum (p. 128 t/m 141) Reader met: • Communicatie en relatie p. 31 t/m 55 uit Groen, M. e.a. (2009) <i>Praktijkgerichte sociale vaardigheden</i>. Groningen/Houten: Noordhoff Uitgevers. ISBN 9789001400286 • Gespreksvaardigheden p. 64 t/m 75 uit Groen, M. e.a. (2009) <i>Praktijkgerichte sociale vaardigheden</i>. Groningen/Houten: Noordhoff Uitgevers. ISBN 9789001400286 • Het gesprek leiden p. 33 t/m 45 uit Reekers, M en Spijkerman, R. (2010) <i>Professionele gespreksvoering</i>. Amsterdam: Pearson Education Benelux bv ISBN 9789043016964

	- De vraag verhelderen p. 59 t/m 67 uit Reekers, M en Spijkerman, R. (2010) <i>Professionele gespreksvoering</i>. Amsterdam: Pearson Education Benelux bv ISBN 9789043016964 - Coachen en Adviseren p. 87 t/m 114 uit Reekers, M en Spijkerman, R. (2010) <i>Professionele gespreksvoering</i>. Amsterdam: Pearson Education Benelux bv ISBN 9789043016964 - Laat je verrassen p. 79 t/m 89 uit Kat, N. (2011) <i>Coachen met een leeg hoofd</i>. Culemborg: Van Duuren Management. ISBN 9789089650023 - Sofistische valkuilen bij het coachen p.109 t/m 125 uit Veraart-Maas, H. (2009) <i>Socratisch coachen</i>. Soest: Uitgeverij Nelissen. ISBN 9789018503
Verantwoording studiepunten	Totaal = 2 x 28 = 56 uur Colleges = 4 x 2,5 = 10 uur Literatuur = 25 uur Opdrachten = 20 uur
Aanwezigheidsplicht	Gezien het praktische karakter van de colleges zijn de bijeenkomsten van deze colleges verplicht. Een actieve participatie van elke student wordt als vanzelfsprekend gezien.
Verdeling colleges	1. Communicatie en relatie Vorbereiding: - Lees uit de reader "Communicatie en relatie" - Observeer bij 3 verschillende mensen gedurende 5 minuten de lichaamstaal. Maak aantekeningen en neem deze aantekeningen mee naar het college 2. Actief luisteren Vorbereiding: - Lees uit de reader "Gespreksvaardigheden" - Lees uit de reader "De vraag verhelderen" 3. Gesprek leiden Vorbereiding: - Lees uit de reader "Het gesprek leiden" - Lees uit "Opvoedingsondersteuning" p. 128 t/m 141 4. Coachen en adviseren Vorbereiding: - Lees uit de reader "Coachen" en "Adviseren" - Lees uit de reader "laat je verrassen" - Lees uit de reader "sofistische valkuilen bij het coachen" 5. Toepassing gespreksvaardigheden Vorbereiding: - Lees uit "Opvoedingsondersteuning" p. 128 t/m 141
Toetsing	Vaardigheidsoopdracht: adviesgesprek waarin communicatievaardigheden in praktijk worden gebracht (uitvoering met medestudenten) incl. beoordeling van de uitvoering van een medestudent en reflectie op eigen uitvoering Waardering: o/g

Periode 4

T1.04 Overheidsbemoeienis

Modulenaam	Overheidsbemoeienis
Modulenummer	T1.04
Studiepunten	3
College-uren	6
Omschrijving	De overheid wil ouders steunen, maar hoever wil en mag zij gaan? Wat is de juiste balans tussen betrokkenheid en terughoudendheid? Opvoeden wordt vaak gezien als oorzaak en oplossing voor allerlei maatschappelijke problemen. In publieke debatten en beleid komen oordelen naar voren over opvoeding, de meest geschikte ondersteuning en de opvoedkundige capaciteiten van ouders. Naar aanleiding van recente gezinsdrama's gaan er stemmen op voor meer en eerder overheidsingrijpen. Dit thema wil tot nadenken aanzetten over de steun die ouders nodig hebben en de rol van de overheid daarin. Van ouds heeft de overheid invloed gehad op de gezinsopvoeding als het gaat om situaties waarin ouders niet meer in staat zijn hun kinderen zelf op te voeden en/of waar het leven, de gezondheid en het welzijn van kinderen/jongeren worden bedreigd. In deze module zal aandacht worden besteed aan de diverse vormen van overheidsinvloed zowel in relatie tot de gezinsopvoeding als in relatie tot de kinderen/jongeren zelf.
Relatie met andere modules	Deze module heeft een relatie met de beroepslijn jaar 1, per. 4 (bijdragen aan pedagogisch beleid) en verder met de cursuslijn jaar 1, per. 3 (Opvoedingsondersteuning) en met de themalijn jaar 1, per. 1 (waarde(n)volle pedagogiek). Tenslotte is er een relatie met themalijn jaar 3, per.2 (Familieportret).
Moduledoelen	Aan het eind van deze module: 1. kun je beschrijven hoe in de 19^e en 20^e eeuw de overheid gestalte gaf aan het beschermen van criminele en verwaarloosde jongeren; 2. kun je de veranderende rol van de overheid m.b.t. ingrijpen in de gezinsopvoeding gedurende de laatste decennia beschrijven en aangeven welke maatschappelijke factoren daarbij van invloed zijn (geweest); 3. kun je zowel argumenten voor als tegen noemen als het gaat om de vraag of de (liberale) overheid preventief mag ingrijpen in de gezinsopvoeding; 4. kun je verschillende visies beschrijven als het gaat om de rol van de overheid in relatie tot (ingrijpen in de) gezinsopvoeding; 5. kun je de mogelijkheden noemen die het Burgerlijk Wetboek biedt om in te grijpen in het gezag van de ouders; 6. kun je kenmerken van het jeugdstrafrecht noemen 7. kun je de strafrechtelijke procedure voor jeugdigen en de positie van de jeugdige verdachte en zijn ouders tijdens de strafprocedure beschrijven; 8. kun je de uitgangspunten, doelstellingen en maatregelen van de Jeugdwet benoemen en de structuur, planning, praktijk en het aanbod van de jeugdzorg toelichten; 9. kun je de mogelijkheden noemen voor opvang buiten het gezin en de rechtspositie van de jeugdige en (pleeg)ouders daarbij aangeven.
Literatuur	<u>Boeken</u> • Bakker, N., Noordman, J. e.a. (2010). <i>Vijf eeuwen opvoeden in Nederland</i>. Assen: van Gorcum. ISBN 978 90 232 4613 8.

	- Levering, B. , Kinniging, A. (2007). <i>In het belang van het kind</i>. Amsterdam: SWP. ISBN 978 90 6665 880 6. - Linden, A.P. van der, Siethoff, F.G.A. ten & A.E.I.J. Zeijlstra-Rijpstra (2016). <i>Jeugd en recht</i>. Houten: Bohn Stafleu Van Loghum. ISBN n.n.b. Nieuwste druk is verplicht. <u>Reader</u> - Godot, E.A. (2003). Meer overheid, minder overheid. In <i>Hoezo pedagogisch?</i> Amsterdam: SWP. (pp. 209-231) - Slot, W. (2007). Is opvoeding een zaak van de overheid? <i>Pedagogiek in de Praktijk</i>, 37, 18-22. - Snik, G., Haaften W. van (2000). Liberale moraal en preventieve gezinsinterventie. In H. de Frankrijker, H.J. Kuipers, J. Scholtens, & R. van der Veer. <i>Gezin, morele opvoeding en antisociaal gedrag</i>. Amsterdam: SWP. (pp. 10-18) - Bucx, F. & Bot, S. (2012). Opvoeding van kinderen: wiens zorg?. In: <i>Een beroep op de burger. Minder verzorgingsstaat, meer eigen verantwoordelijkheid</i>. Den Haag: Sociaal en Cultureel Planbureau.
Verantwoording studiepunten	Colleges = 6 x 2,5 = 15 uur Literatuur = 49 uur Opdracht (interview) = 8 uur Tentamen = 12 uur Totaal = 84 uur (= 3 EC)
Aanwezigheidsplicht	Er is geen aanwezigheidsplicht.
Verdeling colleges	1. Overheid en gezinsopvoeding (1) <u>Voorbereiding</u> <u>Reader</u> F. Bucx en S. Bot: Opvoeding van kinderen: wiens zorg? - E.A. Godot: Meer overheid, minder overheid G. Snik en W. van Haaften: Liberale moraal en preventieve gezinsinterventie 2. Overheid en gezinsopvoeding (2) <u>Voorbereiding</u> <u>Boek</u> "In het belang van het kind" <u>Reader</u> W. Slot: Is opvoeding een zaak van de overheid? 3. Jeugdzorg en jeugdbescherming in historisch perspectief <u>Voorbereiding</u> <u>Boek</u> "Vijf eeuwen opvoeden in Nederland": Hoofdstuk 9 en 10 "Jeugd en recht": hoofdstuk 1 4. Maatregelen van het Burgerlijk Wetboek en strafrechttoepassing voor jongeren <u>Voorbereiding</u> "Jeugd en recht": hoofdstuk 5,6 5. Jeugdzorg: structuur, praktijk en aanbod <u>Voorbereiding</u> "Jeugd en recht": hoofdstuk 7 en 8 6. Jeugdzorg: verblijf buiten het gezin <u>Voorbereiding</u> "Jeugd en recht": hoofdstuk 9
Toetsing	- Kennistoets (deeltoets) Waardering: cijfer - Opdracht: open mondeling interview over de rol van de overheid in relatie tot de gezinsopvoeding. Waardering: o/v/g

B1.04 Beroepslijn – Pedagogisch beleid ontwikkelen en beoordelen

Modulenaam	Beroepslijn – Pedagogisch beleid ontwikkelen en beoordelen
Modulenummer	B1.04
Studiepunten	3
College-uren	6
Omschrijving	Vanuit welke visie werkt onze nieuwe peuterspeelzaal? Waar halen we gekwalificeerd personeel vandaan? Hoe kunnen we ouders beter bij onze dagelijkse gang van zaken betrekken? Diverse (pedagogische) organisaties ontwikkelen voortdurend beleid om deze en andere problemen op te lossen, te verminderen of te voorkomen. De beroepstaak 'Pedagogisch beleid beoordelen en ontwikkelen' staat centraal in deze periode. Beleidsteksten spelen hierin een belangrijke rol. In deze module worden beleidsplannen (vanuit de overheid) bestudeerd. Daarnaast stel je zelf een schriftelijk beleidsadvies op. Daarvoor voer je ook een klein documenten- en praktijkonderzoek uit voor een organisatie die bij Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) betrokken is. VVE speelt in een heel aantal werkgebieden van de hbo-pedagoog een rol.
Relatie met andere modules	Samenhang en inhoudelijke afstemming C1.06 Beleidsadviezen. Samenhang en inhoudelijk afstemming C1.07 Praktijkonderzoek 2.
Moduledoelen	Aan het eind van deze module: 1. kun je bestaande beleidsstukken interpreteren en heb je inzicht in de gevolgen voor organisaties; 2. heb je kennis en inzicht in beleid en uitvoering van Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE); 3. kun je eenvoudig vooronderzoek verrichten om tot beleidsadvies te komen; 4. kun je een beleidsadvies schrijven voor een organisatie.
Literatuur	Versterk (2010). <i>Voor- en vroegschoolse educatie, een oriëntatie op management en beleid</i> . Utrecht: Sardes Jans, R. (2010) <i>Het schrijven van beleidsadviezen</i> . Nelissen: Soest Reader met: a. Rijksoverheid (2011) <i>Beleidsbrief stelselwijziging jeugd 'Geen kind buiten spel'</i>, Den Haag b. Rijksoverheid (2011) <i>Stelselwijziging zorg voor Jeugd</i>, Den Haag c. Ministerie VWS en VJ (2014), <i>Jeugdwet, Naar een goede jeugdhulp die bij ons past</i>, Den Haag d. Ministerie VWS en VJ (2014), <i>Jeugd-GGZ</i>, Den Haag e. Ministerie VWS en VJ (2014), <i>Toegang tot de jeugdhulp</i>, Den Haag f. Ministerie VJ en VWS (2014), <i>Prioriteitenlijst gedwongen kader</i>, Den Haag g. Ministerie VWS en VJ (2014), <i>Afsprakenkader</i>, Den Haag h. Sardes. (2010) <i>Checklist nul- tot vierjarigenbeleid</i> i. Inspectie van het Onderwijs (2008). <i>De kwaliteit van voor- en vroegschoolse educatie in de gemeente Utrecht</i>. Utrecht: Roto Smeets Grafiservices Utrecht. j. Rutten, S. (2009) <i>Voor- en vroegschoolse educatie in een veranderende omgeving, stand van zaken en een blik vooruit</i>. Utrecht: Sardes

Verantwoording studiepunten	Totaal = 3 x 28 = 84 uur Colleges = 6 x 2,5 = 15 uur Literatuur = 29 uur Opdrachten = 40 uur
Aanwezigheidsplicht	Gezien het praktische karakter van de colleges en de samenwerkingsopdrachten zijn de bijeenkomsten van de beroepslijn verplicht. Een actieve participatie van elke student wordt als vanzelfsprekend gezien.
Verdeling colleges	1. Pedagogisch overheidsbeleid Vorbereiding: - Lees uit de Reader artikelen a t/m d en j - Neem de reader mee 2. VVE beleid – gemeenten en organisaties Vorbereiding: - Lees uit de Reader artikelen e t/m i. - Bekijk naar welke twee kwaliteitsaspecten jij onderzoek zou willen doen. - Neem de reader en de te bestuderen boeken mee 3. Onderzoeksopzet voor verzamelen van informatie en tekstschema Vorbereiding: - Je hebt contact gelegd met een organisatie die VVE uitvoert en afspraken gemaakt over de onderzoeksmogelijkheden - Je hebt enkele documenten verzameld over de betreffende organisatie (en de relatie met VVE) - Herlees <i>Het schrijven van beleidsadviezen</i> (p. 25 t/m 55) - Neem de te bestuderen boeken mee 4. Advies Vorbereiding: - Herlees en neem mee <i>Het schrijven van beleidsadviezen</i> (p. 57 t/m 71) - Zoek naar documenten die je kunnen helpen bij het formuleren van advies op de door jouw onderzochte kwaliteitscriteria en neem deze documenten mee. - Neem de te bestuderen boeken mee 5. Feedback op tussenproducten Vorbereiding: - Neem de resultaten en de notitie tot nu toe mee en formuleer hierbij feedbackvragen 6. Evaluatie / leerverslag Vorbereiding: - Neem de meest recente versie van je beleidsnotitie mee en je logboek
Toetsing	1. Productopdracht beleidsadvies VVE (opdracht in tweetallen): Schrijf een onderbouwd (op grond van zelf uitgevoerd onderzoek) schriftelijk beleidsadvies voor een organisatie m.b.t. kwaliteit van VVE. Inleveren: Een beleidsadvies (inclusief onderzoeksverslag) Waardering: o/g

	2. Voor portfolio: Je houdt een persoonlijk logboek beroepslijn bij waarin je je activiteiten, waarnemingen, reflecties bijhoudt met betrekking tot de beroepstaken. Op grond van de gegevens met betrekking tot de beroepstaak van deze module ('Pedagogische beleid beoordelen en ontwikkelen') maak je een leerverslag.
--	--

C1.06 Beleidsadviezen

Modulenaam	Beleidsadviezen
Modulenummer	C1.06
Studiepunten	2
College-uren	5
Omschrijving	Deze module levert een bijdrage aan de kennis en vaardigheden die je nodig hebt om een actieve bijdrage te leveren aan het (pedagogische) beleid binnen een organisatie.
Relatie met andere modules	Samenhang, inhoudelijke afstemming en voorwaardelijke relatie met B1.04 (pedagogisch beleid beoordelen en ontwikkelen) - De kennis, vaardigheden en houding die in de module Beleidsadviezen wordt opgedaan, zal in de beroepslijn in een concrete beroepstaak ingezet en geoefend worden. Samenhang en inhoudelijke afstemming met C1.07 (Praktijkonderzoek 2) - In de module Beleidsadviezen is er ook aandacht voor informatie verzamelen en verwerken.
Moduledoelen	Aan het eind van de module: 1. ben je je ervan bewust dat beleid relevant is voor je professionele functioneren; 2. heb je kennis van de zes organisatiedeskundige invalshoeken: personeel, strategie, managementstijl, cultuur, structuur en systemen; 3. heb je kennis van de bestuurlijke regelkring; 4. kun je analyseren hoe processen van beleidsvoorbereiding en -uitvoering verlopen en hoe deze succesvol kunnen worden gemaakt; 5. ben je in staat om eenvoudige beleidsadviezen te geven op grond van (eigen) onderzoek; 6. houd je bij het schrijven van een beleidsadvies in opbouw, inhoud, formulering en vormgeving rekening met het doel en de doelgroep.
Literatuur	Jans, R. (2010) Het schrijven van beleidsadviezen. Soest: Nelissen Aanvullende artikelen over beleid worden via het portaal verstrekt.
Verantwoording studiepunten	Totaal = 2 x 28 = 54 uur Colleges = 5 x 2,5 = 12,5 uur Literatuur = 22 uur Opdrachten = 20 uur
Aanwezigheidsplicht	Gezien het praktische karakter van de colleges en de samenwerkingsopdrachten zijn de bijeenkomsten van de beroepslijn verplicht. Een actieve participatie van elke student wordt als vanzelfsprekend gezien.
Verdeling colleges	1. Inleiding beleid: integraal ondernemingsmodel Vorbereiding: • lees artikel (zie portaal) • maak opdracht 1 (zie portaal)
	2. Inleiding beleid: bestuurlijke regelkring Vorbereiding: • lees artikel (zie portaal) • maak opdracht 2 (zie portaal)
	3. Beleidsadvies: de schrijfoopdracht

	Vorbereiding: • lees inleiding en hoofdstuk 1 (schrijven van beleidsadviezen) • maak opdracht 3a (beleidsnotitie lezen)
	4. Beleidsadvies: verzamelen van informatie Vorbereiding: • lees hoofdstuk 2 (schrijven van beleidsadviezen) • maak opdracht 4a (verzamelen van informatie)
	5. Beleidsadvies: formuleren en vormgeven Vorbereiding: • lees hoofdstuk 3 en 4 (schrijven van beleidsadviezen) • maak opdracht 5a (beleidsadvies vergelijken met theorie)
Toetsing	• Opdrachten 1 t/m 5 (vorbereidingsopdrachten en opdrachten tijdens colleges. De opdrachten komen op het portaal te staan) • Praktijktoeepassing wordt getoetst in de beroepslijn Waardering: o/g

C1.07 Praktijkonderzoek 2

Modulenaam	Praktijkonderzoek 2
Modulenummer	C1.07
Studiepunten	3 (84 studie-uren)
College-uren	6
Omschrijving	In deze periode staat de beroepstaak 'pedagogisch beleid beoordelen en ontwikkelen centraal. Juiste en nuttige adviezen kun je geven na het uitvoeren van een praktijkonderzoek. Dit vak sluit aan op Praktijkonderzoek 1, waarin met name het eerste deel van de onderzoekscyclus centraal stond (oriënteren, richten, plannen). In deze module worden de fases verzamelen, analyseren en concluderen en rapporteren en presenteren doorlopen, door het daadwerkelijk uitvoeren van een praktijkonderzoek. Omdat praktijkonderzoek vaak aansluit op voorgaand onderzoek, is het belangrijk om het onderzoek van anderen te kunnen lezen, begrijpen en bekritisieren. Daarom bestudeer je tijdens deze module een onderzoeksartikel, welke aan de groep wordt gepresenteerd vanaf het derde college. De opdrachten worden in groepjes uitgevoerd.
Relatie met andere modulen	Samenhang met B1.04, daar het praktijkonderzoek dat je uitvoert de basis is voor je beleidsadvies.
Moduledoelen	Aan het eind van deze module: 1. kun je een onderzoeksplan opstellen 2. kun je met verschillende methoden data verzamelen 3. kun je op verschillende manieren data analyseren 4. kun je op de juiste manier conclusies trekken en hierop kritisch reageren 5. heb je inzicht in de opbouw en inhoud van een onderzoeksartikel 6. kun je kritisch op een onderzoeksartikel reageren 7. kun je een onderzoek op creatieve wijze presenteren.
Literatuur	Donk, C. van der & Lanen, B. van (2015). <i>Praktijkonderzoek in zorg en welzijn</i> . Bussum: uitgeverij Coutinho.
Studie-uren	Totaal = 3 x 28 = 84 uur Colleges = 6 x 2,5 = 15 uur Literatuur = 25 uur Opdracht A = 30 uur Opdracht B = 10 uur
Aanwezigheidsplicht	Tijdens de colleges wordt actieve participatie verwacht. Er is geen aanwezigheidsplicht.
Verdeling colleges	1. Praktijkonderzoek als cyclus en onderzoeksplan • Voorbereiding: Lees hoofdstuk 1, 3 en 4 nogmaals door, bestudeer hoofdstuk 5.
	2. Data verzamelen (1) • Voorbereiding: Bestudeer hoofdstuk 6 en neem de opzet van het onderzoeksplan mee.
	3. Data verzamelen (2) • Voorbereiding: Bestudeer hoofdstuk 6 en neem de opzet van het onderzoeksplan mee. • Zoek met je groepje een bruikbaar onderzoek voor de opdracht B, conform de criteria in het opdrachtformulier.
	4. Data analyseren (1) • Voorbereiding: Lees 7.1 – 7.3 en maak oefening 1-3 uit hoofdstuk 7.

	5. Data analyseren (2) en concluderen Voorbereiding: Lees 7.4 en 7.5 en maak oefening 8 uit hoofdstuk 7.
	6. Rapporteren en presenteren Voorbereiding: Lees hoofdstuk 9.
Toetsing	Productopdracht: A. Onderzoek ten behoeve van beleidsnotitie B1.04 Beroepslijn (waardering: o/v/g) B. Presentatie van een bestudeerd onderzoek (waardering: o/v)

Driestar hogeschool

Driestar educatief

Burg. Jamessingel 2 Postbus 368 2800 AJ Gouda
T 0182-540333 info@driestar-hogeschool.nl

www.driestar-hogeschool.nl

*Driestar hogeschool leidt - al sinds 1944 - leraren op die met hart
en ziel een bijdrage leveren aan het christelijk onderwijs.*

*Wij zijn een onderdeel van kenniscentrum **Driestar educatief**
en werken nauw samen met **Driestar onderwijsadvies** en
Driestar managementadvies.*